

Marktaandeel
.nl
73,7%

4,1 mln.

Nederlanders op
LinkedIn

**Resolving
100%**

Circa

3

miljard
internetgebruikers

8,9 mln.

Nederlanders
op Facebook

**5.531.186
.nl's**

SIDN
Jaarverslag
2014

Inhoud

Voorwoord	04
.nl	12
Diensten	18
Veilig internet	20
Kennis en ontwikkeling	24
SIDN	30
Raad van toezicht	36
Financieel verslag	40
Personalia	46
Colofon	47
Woordenlijst	48

01 Voorwoord

Internet verandert de regels van het spel

In 2014 was het internet meer dan ooit een gamechanger. Het zette bestaande conventies op zijn kop en bedreigde de gevestigde orde. Vooral sectoren die verzuimden om een antwoord te vinden op de ontevredenheid van hun klanten, merkten dat. Het meest geruchtmakende voorbeeld was taxidienst Uber. Deze startup brengt taxichauffeurs en consumenten bij elkaar, zonder tussenkomst van een taxicentrale. Via een app bestellen klanten een taxi en zien daarbij hoe anderen de chauffeur beoordelen. Ook biedt het bedrijf een budgetvariant: uberPOP, waarbij particulieren zonder taxivergunning als chauffeur werken. Ondanks tegenwerking, en zelfs verboden, groeide Uber exponentieel.

Blendle introduceerde een nieuw businessmodel in de krantenwereld en Onderwijs voor een Nieuwe Tijd van Maurice de Hond zette het basisonderwijs op zijn kop door fysiek en virtueel onderwijs te combineren. Een ander sprekend voorbeeld was Airbnb. Deze onderneming biedt mensen een alternatief voor een hotelverblijf door ze in contact te brengen met particulieren die hun woning verhuren. Eind 2014 werden meer dan 800.000 kamers, appartementen, woonhuizen en villa's aangeboden via de site. Meer dan welke hotelketen dan ook ter wereld. Volgens hetzelfde principe maakt SnappCar autoverhuurbedrijven overbodig. Crowdfunding biedt een alternatief voor bankkrediet - via crowdfundingplatform Kickstarter vloeide in 2014 zo'n 500 miljoen dollar naar ruim 22 duizend projecten. Waze laat autobestuurders realtime verkeersinformatie delen. Thuisafgehaald maakt het mogelijk om eten te delen. Soundcloud, Spotify en Netflix delen muziek en films. Netflix heeft 36 miljoen Amerikaanse abonnees en zag het aantal betalende klanten in Nederland groeien van 100.000 naar 700.000.

Wat al deze bedrijven verbindt, is dat zij begrijpen waar het om draait in onze deeleconomie. Zij richten zich op toegang, niet op bezit. Airbnb heeft zelf geen onroerend goed, Uber bezit geen taxi's en Blendle heeft geen journalisten in dienst. Zij bieden een platform waar vraag en aanbod bij elkaar worden gebracht. Zo spelen ze, op innovatieve en laagdrempelige wijze, in op wereldwijde klantirritaties en -wensen over dienstverlening. Het internet maakt dit mogelijk. Omdat steeds meer mensen toegang hebben tot snel en voordelig internet, zowel vast als mobiel, kunnen deze bedrijven floreren. En moeten bestaande structuren en regels worden aangepast. Zo overweegt de overheid om de taxiwet te veranderen. En kondigden verzekeringsmaatschappijen eind 2014 aan snel met producten te komen voor de nieuwe economie, zoals een inboedelverzekering gericht op Airbnb-verhuurders.

Voor bedrijfstukken die zich niet kunnen aanpassen, ziet de toekomst er somber uit. Voor gebruikers zijn de ontwikkelingen vooral positief. Meer dan ooit is de klant koning. Zolang deze platformen tenminste niet een té sterke marktpositie verwerven.

8,9 mln.

**Nederlanders
op Facebook**

Meer over internetgovernance en -beleid

Het internet kan de regels in de wereld veranderen, maar hoe zit het met de regels voor het internet? In Nederland zagen we de betrokkenheid bij internetgovernance en -beleid stijgen. Het NL IGF werd drukker bezocht dan in voorgaande jaren en de kwaliteit van de bijdragen was erg hoog. De digitale-infrastructuursector wordt volwassen en heeft zich verenigd in Digitale Infrastructuur Nederland. Vooraf leek het een discussie te worden tussen voorstanders van een grote rol voor overheden en een groep die wil dat beslissingen gemaakt worden op basis van consensus tussen alle belanghebbenden. De uitkomst was onverwacht positief. In het eindstatement onderschreven alle participerende landen het belang van mensenrechten, een open en ondeelbaar internet en het multistakeholder-model. Een ander belangwekkend dossier dat dicht bij SIDN staat, betrof het toezicht op de IANA-functies, waaronder het administratieve beheer van de root. ICANN voert deze functies uit. Dit gebeurt onder toezicht van de NTIA, een onderdeel van de Amerikaanse overheid. Dit is vrijwel altijd een puur formele kwestie, maar het betekent dat iedere wijziging in de root door de VS moet worden goedgekeurd. Deze situatie is veel andere landen een doorn in het oog. Het is daarom de bedoeling dat dit toezicht overgaat van de Amerikaanse overheid naar de internationale internetgemeenschap. In 2014 zijn de eerste stappen gezet richting een transitie. SIDN neemt actief deel in twee van de werkgroepen die dit proces moeten vormgeven. Of de geplande deadline van september 2015 haalbaar is, blijft onzeker. Een belangrijke stap voor het internetlandschap was de invoering van nieuwe topleveldomeinen. Na een lange aanloopperiode gingen in 2014 circa 400 nieuwe gTLD's live. Optimistische ramingen rekenden op enkele tientallen

miljoenen geregistreerde domeinnamen. Maar eind 2014 waren het er slechts 3,5 miljoen. Voor veel nieuwe gTLD's is het de vraag wat ze toevoegen aan het internetlandschap en welke rol ze kunnen spelen in de mondiale domeinnaammarkt, waarvan de groei de laatste paar jaar sterk is afgenomen. Gelukkig zijn er positieve uitzonderingen als .berlin, dat veel relevante registraties kent en lokaal een rol van betekenis speelt. Hopelijk gaat het nieuwe topleveldomein .frl zo'n rol spelen in Friesland. De eerste .frl-domeinnaam ging in september online. Het door SIDN technisch ondersteunde .amsterdam wordt in 2015 actief.

Internetveiligheid en stabiliteit

In 2014 lijken cybercriminelen van strategie veranderd. Ging het voorheen vooral om niet al te complexe aanvallen op grote groepen, afgelopen jaar zagen we meerdere hightech aanvallen op specifieke doelwitten. Een voorbeeld hiervan was de aanval op Sony. Vertrouwelijke informatie van medewerkers, interne documenten en kopieën van nog niet uitgebrachte films, kwamen op straat te liggen. En er waren meer grote hacks. Maar liefst 145 miljoen gebruikers moesten een nieuw wachtwoord aanmaken na een aanval op Ebay. 76 miljoen gebruikers werden de dupe van een aanval op de Amerikaanse bank JP Morgan. Bij een inbraak in de systemen van bitcoin-beurs MtGox werden bitcoins ter waarde van 350 miljoen dollar buitgemaakt. En een groep cybercriminelen lukte het zo'n 17 miljoen dollar te ontvreemden bij vijftig Russische banken, vijf betalingssystemen en 16 Oost-Europese bedrijven. Het was echter een andere hack die wereldwijd de meeste aandacht kreeg. Met een zeer gerichte aanval op Apple's iCloud kregen hackers 500 privéfoto's van bekende sterren, in handen. De publicatie van deze gevoelige foto's was groot nieuws op social media. Volstrekt nieuw was de ontdekking van

420

**nieuwe
gTLD's live**

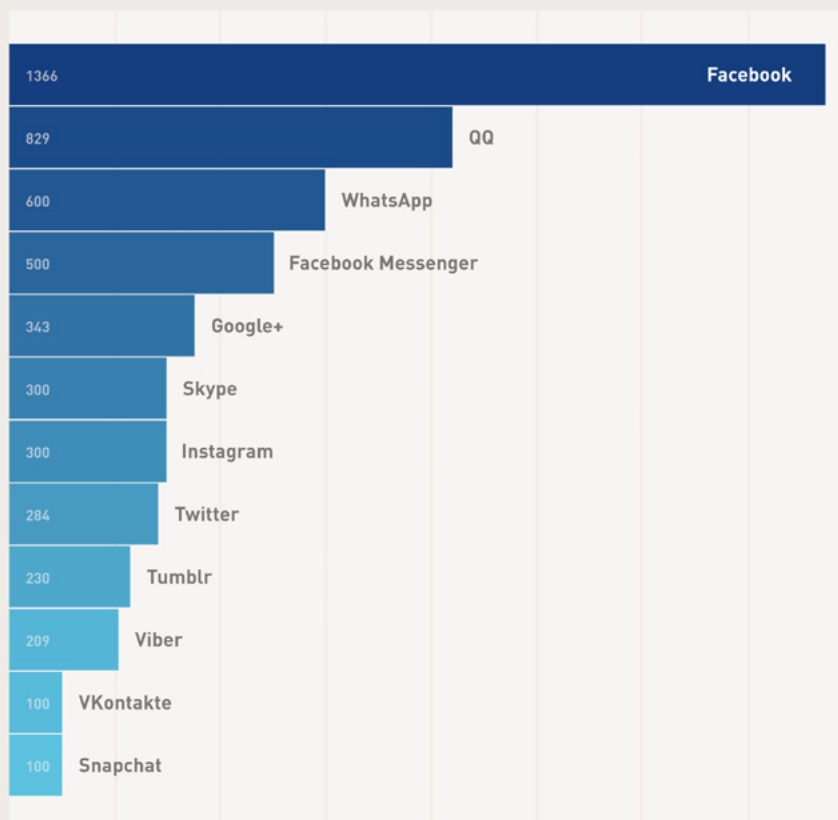
een cyberaanval via the-internet-of-things. Meer dan 750.000 e-mails met schadelijke inhoud werden verstuurd vanuit alledaagse apparaten, spelcomputers, multimedia-apparaten, en ten minste één koelkast. In september verscheen het vierde NCSC-rapport. Een belangrijke trend die hierin werd gesignaleerd is de verdergaande professionalisering van cybercrime. Cybercrime-as-a-service is geen uitzondering meer, maar een winstgevend bedrijfsmodel. Gelukkig komt hier steeds meer aandacht voor. De nadruk ligt daarbij meer op de verbetering van de kwaliteit dan op de kwantiteit. Dit zien we terug in concepten als security-by-design: al bij het ontwerpen van software rekening houden met veiligheidseisen. Maar we zien het ook bij onze registrars. Steeds meer van hen maken een speerpunt van veiligheid. De abusedesks worden steeds professioneler en veel registrars zijn actief betrokken bij de bestrijding van phishing en DDoS-aanvallen.

Zelf onderzochten we in 2014 of we de grote hoeveelheden data die SIDN binnenkrijgt, kunnen aanwenden om de veiligheid van het internet te vergroten, bijvoorbeeld voor de bestrijding van botnets. Om dit soort 'big data' te verwerken, ontwikkelden we een raamwerk op basis waarvan we continu een afweging kunnen maken tussen de privacy van internetgebruikers en de bijdrage aan de veiligheid en stabiliteit van .nl. Belangrijk nieuws op privacygebied ten slotte was het besluit van de EU dat zoekmachine Google verouderde zoekresultaten over personen moet verwijderen. Een stap op weg naar een 'recht om vergeten te worden'. In de toekomst moet nog duidelijker worden waar de grenzen van het recht op privacy liggen.

Internetstatistieken

Op het gebied van domeinnamen zijn de jaren van hoge groeicijfers voorbij. Bij de meeste landendomeinen nam de groei in 2014 af. Dit was ook bij .nl het geval. Het aantal nieuwe registraties daalde licht, terwijl het aantal opheffingen steeg. Vooral particulieren lijken minder behoefte te hebben aan een eigen domeinnaam. Dit komt voornamelijk doordat er handige alternatieven beschikbaar zijn, zoals Facebook. Voor internetgebruikers blijven domeinnamen relevant. Uit eigen onderzoek van SIDN blijkt dat domeinnamen, naast zoekmachines en apps, de belangrijkste manier blijven om informatie op websites te vinden. Het gebruik van bookmarks lijkt echter op zijn retour. Op het gebied van social media was er in Nederland één duidelijke winnaar: Facebook. Het aantal gebruikers steeg met 13 procent naar 8,9 miljoen. Bijna negen op de tien Nederlanders heeft een Facebook-account. Wereldwijd heeft de dienst maar liefst 1,39 miljard actieve gebruikers. Ook het dagelijks gebruik van Facebook steeg, terwijl het gebruik van Twitter en LinkedIn juist terugliep. De grootste groei kwam op naam van Google+: het aantal gebruikers steeg met 65% van twee naar 3,3 miljoen. Ook de nieuwere platformen, zoals Snapchat en Pinterest, doen het goed, waarbij Instagram eruit springt met 1,4 miljoen gebruikers. Hoewel het gebruik van social media toeneemt, neemt het vertrouwen erin af. In 2014 gaf 18% van de Nederlanders aan social media te vertrouwen, in 2013 was dat nog 21%.

De grootste sociale netwerken in miljoenen gebruikers in 2014

Bron: Statista, 2015

De populairste Youtube-video's van 2014

1. Mutant Giant Spider Dog

2. Nike Football: Winner Stays

3. First Kiss

4. Sister Christina Scuccia on "The Voice of Italy"

5. iPhone 6 Plus Bend Test

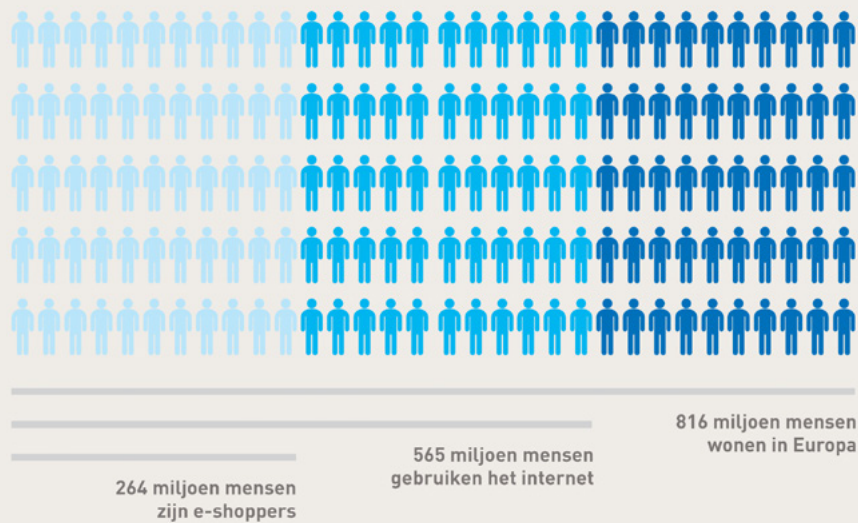
Bron: Youtube, 2015

Waar hadden we het over op social media? Een van de meest opvallende verschijnselen van 2014 was de Ice Bucket Challenge, een actie om aandacht te vragen voor de dodelijke ziekte ALS. De filmpjes waarin mensen ijskoud water over zich heen gooien, gingen in no time viral. Een pikante fotoreportage van Kim Kardashian was dagenlang trending topic en genereerde meer aandacht dan de landing van ruimtelander Philae op een komeet. Niet toevallig werd de foto voorzien van de hashtag #breaktheinternet.

4,1 mln.

Nederlanders op LinkedIn

E-commerce in Europa in 2014

Bron: ecommerce-europe.eu

E-commerce heeft de spelregels voor winkeliers voorgoed veranderd. In 2014 groeide de online consumenten-omzet in Nederland met bijna 30% tot 13,7 miljard euro. Maandelijks waren er zo'n 15 miljoen iDeal-transacties. De beursgang van het Chinese webwinkel-bedrijf Alibaba was de grootste ooit. Het bedrijf haalde maar liefst 25 miljard dollar op. In Nederland deed thuisbezorgd.nl het zo goed dat oprichter Jitse Groen de Quote 500 binnenstormde met een geschat vermogen van 37 miljoen euro.

Het aandeel van mobile commerce nam ook toe. In ons land verliep ruim een derde van alle bezoeken aan

e-commercesites via tablet of smartphone. Overigens heeft 72% van de Nederlanders ondertussen een smartphone. Vooral door de verkoop van de iPhone 6 maakte Apple alleen al in de laatste drie maanden van 2014, 18 miljard dollar winst, meer dan welk beursgenoteerd bedrijf ooit in een kwartaal verdiende.

De voortdurende groei van e-commerce zet fysieke winkels onder druk. Vooral winkelcentra die zich niet onderscheiden door een uitgebreid of exclusief aanbod doen het slecht. Toch blijven fysieke winkels belangrijk. Het toverwoord is 'omnichannel retailing': consumenten bewegen zich steeds flexibeler tussen offline en online en de verschillende vormen en aankoopkanalen lopen steeds meer door elkaar.

Er zal nog meer veranderen

Internet heeft een rol in zowat elk aspect van ons leven en onze maatschappij. Meer dan 40% van de wereldbevolking had eind 2014 toegang tot internet, tien keer meer dan in 2000. Als wereldwijd meer mensen toegang krijgen en het internet-of-things zich verder ontwikkelt, wordt het internet op nog veel meer gebieden een gamechanger. Een bepalende factor waardoor zaken sneller, efficiënter en prettiger verlopen. Die nieuwe diensten, producten en markten doet ontstaan waarvan we tien jaar terug niet konden dromen. Dankzij het internet groeit een goed idee sneller dan ooit uit tot een internationaal succesvolle dienst. Cruciaal voor deze ontwikkeling is het vertrouwen dat gebruikers hebben in het internet. In dit jaarverslag leest u onder meer wat SIDN in 2014 heeft gedaan om dit vertrouwen te vergroten. Ook leest u meer over de activiteiten die we hebben ontplooid op alle gebieden die hierboven besproken zijn: internetgovernance en –beleid, internetstabiliteit en –veiligheid, en internetstatistieken.

**Online
consumentenomzet**

€ 13,7 mld.

Roelof Meijer
Algemeen directeur

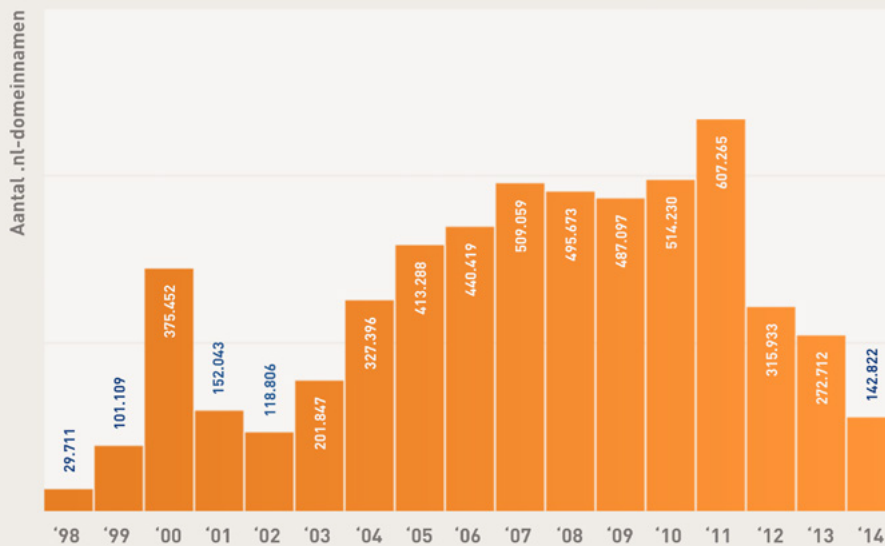
Verdere afname van de groei

Na jaren van lineaire groei zien we al sinds 2011 dat de groei van het aantal .nl-domeinnamen afneemt. In 2014 groeide de .nl-zone met 2,7% tot 5.531.186 .nl-domeinnamen. In 2013 was deze groei nog 5,3%. Deze afnemende groei zien we ook bij vergelijkbare landendomeinen in Europa. Over het algemeen lieten deze zelfs een zwakkere groei zien. Zo groeide het Duitse landendomein .de in 2014 met slechts 1,1%. Wereldwijd zijn de introductie van nieuwe gTLD's, de opkomende economieën en de gratis .tk-domeinnamen de belangrijkste drijvers achter de groei van het totale aantal domeinnamen.

Meer opheffingen, iets minder nieuwe registraties

De afnemende groei kwam vooral doordat het aantal opheffingen steeg. Tegelijk daalde het aantal nieuwe registraties licht. In 2014 werden 9% meer .nl-domeinnamen opgeheven. Er werden bijna 900.000 nieuwe .nl-domeinnamen geregistreerd, een beperkte afname ten opzichte van 2013. Ondanks de afname blijft de interesse in .nl-domeinnamen groot en de positie van .nl sterk. Vooral starters en bedrijven die zich op e-commerce richten, hebben een sterke voorkeur voor .nl.

Daling netto groei .nl-domein

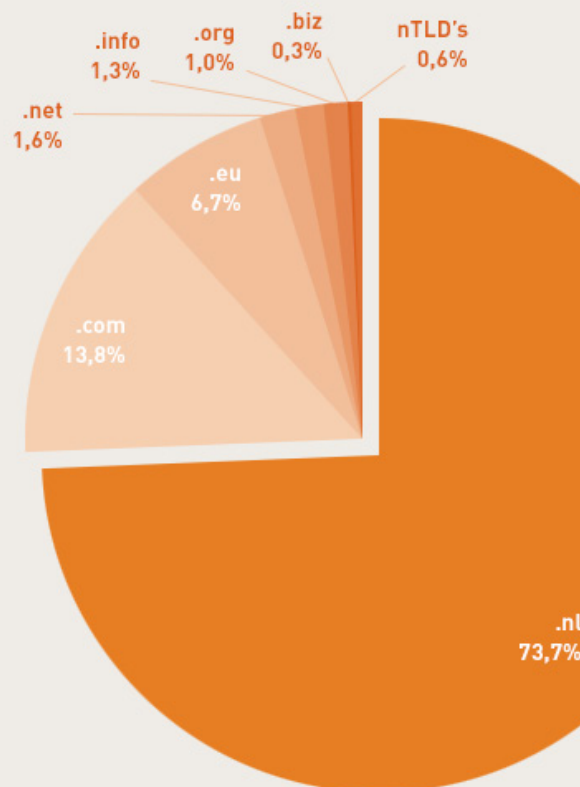

.nl blijft de grootste in Nederland

Het marktaandeel van .nl in Nederland is al jaren stabiel. Ook in 2014 bleef het de grootste en meest populaire extensie in Nederland. De grootste 'concurrenten', .com en .eu, zagen hun aandeel in 2014 licht dalen. De nieuwe gTLD's hebben tot nu toe een verwaarloosbaar aandeel op de Nederlandse domeinnamenmarkt.

5.531.186
.nl's

Marktaandeel .nl in 2014

.nl wereldwijd grootste op het gebied van DNSSEC

Het aantal met DNSSEC beveiligde .nl-domeinnamen is in 2014 flink gegroeid. Aan het eind van het jaar waren 2.251.993 .nl-domeinnamen gesigineerd met DNSSEC, meer dan 40% van alle .nl-domeinnamen. Dit is een stijging van ruim 34% in vergelijking met 2013. Daarmee is het .nl-domein in aantallen en in percentage gesigineerde domeinnamen wereldwijd de grootste. De groei is vooral te danken aan onze actieve ondersteuning van onze registrars bij de implementatie van DNSSEC.

Onderzoek naar positionering en dienstverlening .nl

In 2014 deden wij een eigen onderzoek en participeerden we in een onderzoek van de Domain Name Association naar de positionering van internet-domeinen. Het onderzoek was baanbrekend, omdat het de eerste keer was dat we samen met onze registrars marktonderzoek uitvoerden. Dit waren de belangrijkste resultaten uit deze onderzoeken:

- De perceptie van een extensie is afhankelijk van de context. Zo accepteren Nederlanders een .com-domeinnaam eerder bij een site voor een reisorganisatie dan voor een webwinkel.
- Het imago van .nl is in Nederland zeer goed. Veel van de waarde van het domein zit in de veiligheidsperceptie; .nl wordt gezien als zeer veilig.
- Nieuwe extensies worden gemakkelijker geaccepteerd dan verwacht, maar wanneer het gaat om gevoelige zaken als online betalen blijven Nederlandse internetgebruikers trouw aan bestaande domeinen als .nl.
- De dienstverlening rond .nl wordt door houders zeer goed gewaardeerd. Klanten beoordeelden alle deelnemende registrars positief.

Notice-and-Take-Down-regeling

We ontvingen in 2014 achttien verzoeken onder de Notice-and-Take-Down-procedure. In geen van deze gevallen is een domeinnaam buiten gebruik gesteld. Dit kwam bijvoorbeeld doordat een andere partij in de keten actie ondernam of er geen sprake was van onmiskenbaar onrechtmatige of strafbare inhoud. In een dergelijke situatie gaan we niet over tot de verregaande maatregel van buitengebruikstelling van de domeinnaam.

College voor Klachten en Beroep

Het College voor Klachten en Beroep voor .nl-domeinnamen (CvKB) is een onafhankelijk college waar registrars en houders van een .nl-domeinnaam in beroep kunnen gaan tegen bepaalde beslissingen van SIDN. Onder voorzitterschap van Ary-Jan van der Meer behandelt het CvKB daarnaast ook klachten over domeinnaamregistraties die in strijd zijn met de openbare orde of de goede zeden. In 2014 ontving het college geen klachten. Wel ontving het twee beroepen. Beide zaken leidden niet tot een inhoudelijke beoordeling, omdat de indieners ze voor die tijd introkken.

1,8 mln.

**Domeinnaam-
houders**

Geschillenregeling voor .nl-domeinnamen

Onder de Geschillenregeling voor .nl-domeinnamen zijn in 2014 60 zaken gestart bij het WIPO Arbitration and Mediation Center. In 19 zaken kwam het tot een uitspraak, 3 zaken lopen nog en de overige zaken zijn voor de uitspraak beëindigd, waarvan 13 door succesvolle mediation van SIDN. Andere zaken werden vroegtijdig beëindigd, bijvoorbeeld omdat de eisende partij de zaak introk of omdat partijen onderling schikten. In totaal behandelde onze mediator in 2014 34 zaken. Uitspraken van WIPO en andere domeinnaamjurisprudentie zijn terug te lezen op domjur.nl, een initiatief van SIDN en Tilburg University.

SIDN is IPv6-ready

In 2014 maakten we onze volledige externe dienstverlening gereed voor IPv6. Onze website was dit al langer. Maar nu zijn alle systemen die extern toegankelijk zijn, waaronder ons DRS en de Whois, met de nieuwe ip-standaard te bezoeken. Hiermee vervullen we een voorbeeldfunctie. De implementatie van IPv6 in Nederland gaat langzaam en wij willen de adoptie van het nieuwe protocol graag stimuleren.

Abuse204.nl

In november startten we met Abuse204.nl, een geautomatiseerde waarschuwingsservice die een registrar informeert over phishing- en malware-activiteiten binnen zijn .nl-domeinnamenportfolio. Het doel van deze dienst is de uptime van phishing-sites terug te dringen.

Goede beschikbaarheid en service

Het verder terugdringen van downtime van het domeinnaamregistratiesysteem (DRS) als gevolg van onderhoud of storingen, is al jaren een wens van

onze registrars. In 2014 ontwikkelden we een methode waarmee we de meeste nieuwe DRS-versies zonder downtime kunnen invoeren. De totale hoeveelheid downtime is hierdoor aanzienlijk verminderd. De beschikbaarheid van de resolving was in 2014, net zoals alle jaren daarvoor, 100%.

Meer keuze in domeinnaam-abonnementen voor registrars

In 2014 voerden we verschillende wijzigingen door in ons prijs- en facturatiebeleid. Sinds 1 januari kunnen registrars kiezen voor verschillende abonnementsperiodes: een maand-, driemaands- of jaartermijn. De maandstermijn biedt veel flexibiliteit, de langere termijnen prijsvoordeel. De nieuwe abonnementsstructuur is ingegeven door marktbehoeften en de Wet van Dam, die sinds 2012 van kracht is. Het nieuwe beleid kwam tot stand in nauwe samenwerking met de Vereniging van Registrars. Verder stapten we in 2014 over van kwartaalfacturatie naar maandfacturatie.

Samenwerking met VvR

Sinds 2011 behartigt de Vereniging van Registrars de belangen van .nl-registrars richting SIDN. De samenwerking had in de eerste jaren wisselend succes, maar heeft zijn meerwaarde ondertussen duidelijk bewezen. De registrars zijn onze schakel met de markt en ze behoren tot onze belangrijkste stakeholders. Ook in 2014 overlegden we regelmatig met het bestuur van de VvR en we werkten op veel dossiers nauw met de vereniging samen. Belangrijke dossiers waren het loyaliteitsprogramma, Europese btw-wetgeving, het accesmanagement van SIDN, het quarantaineproces en de Whois. In mei sloten we een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de VvR. Deze overeenkomst geldt voor een periode van drie jaar. Wij dekten met een financiële bijdrage alle kosten van de VvR in 2014.

Marktaandeel .nl

73,7%

Goede klantrelatie

We hechten veel waarde aan een goede relatie met de .nl-registrars. Verschillende activiteiten droegen in 2014 bij aan die relatie. Zo boden we .nl-registrars een reisarrangement naar ICANN Londen, waarvan 25 registrars gebruikmaakten. In november volgden zo'n 130 registrars het inhoudelijk aantrekkelijke programma tijdens onze jaarlijkse relatiedag. In juli organiseerden we onze jaarlijkse SIDN BBQ, een gezellige bijeenkomst waar registrars elkaar in een informele setting ontmoeten. Het tafelvoetbaltoernooi op die dag is een begrip geworden.

Registrars: hoogste tevredenheidsscore ooit

Jaarlijks doen we onderzoek naar de tevredenheid van onze klanten, de registrar Tevredenheidsmonitor. Uit het onderzoek over 2014 kwam de hoogste score ooit, een 7,9. Maar liefst 70% van de registrars waardeerden onze dienstverlening met een 8,0 of hoger. Registrars waren vooral te spreken over de support. Ze staan open voor samenwerking met SIDN en hebben waardering voor onze rol als expertpartner.

Ontwikkeling registrartevredenheid

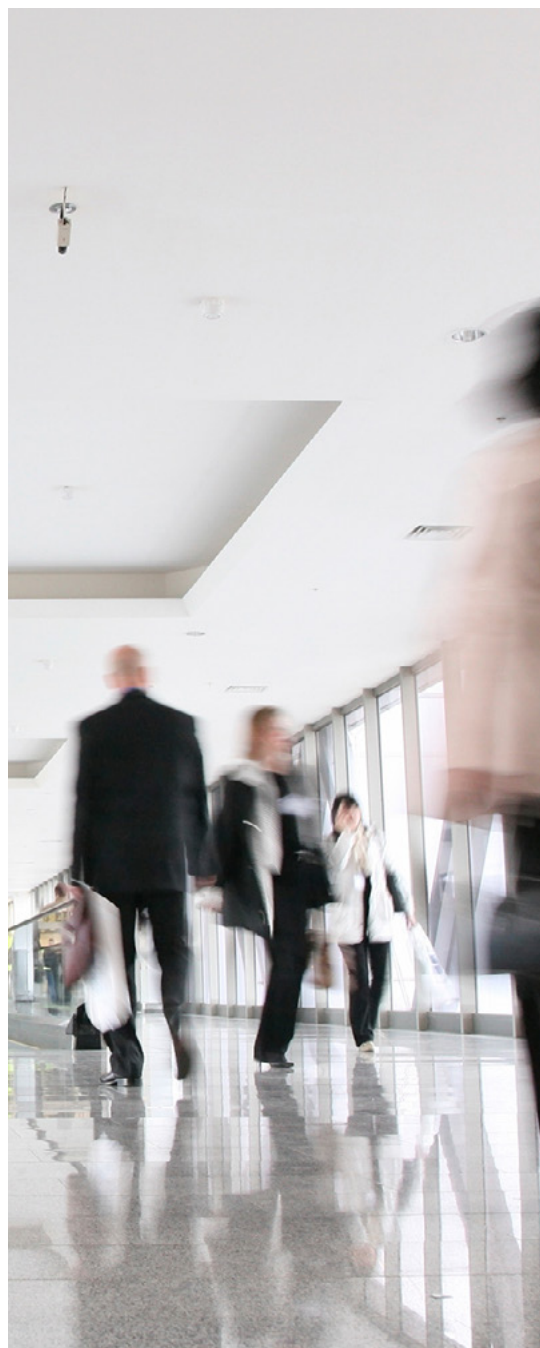

Vooruitblik

De omvang van het .nl-domein consolideert. We verwachten voor 2015 een minimale groei. Waar registrars zich in het verleden concentreerden op groei van het aantal geregistreerde domeinnamen, zal komende jaren de nadruk liggen op het bieden van meerwaarde voor houders van .nl-domeinnamen. Wij willen de registrars hierbij steunen. Een van de middelen die we daarbij inzetten, is een loyaliteitsprogramma gericht op een stabiele, betrouwbare en veilige .nl-zone. Dit programma moedigt registrars met een financiële incentive aan om te investeren in het .nl-domein. Het programma richt zich op vier doelstellingen:

- Actief gebruik van .nl-domeinnamen door klanten
- Ontwikkeling
(stabiel portfolio, weinig opheffingen)
- Hoge kwaliteit Whois
(correcte domeinnaamgegevens)
- Veiligheid .nl-domein
(goed werkend DNS)

De exacte criteria voor het loyaliteitsprogramma zijn nog in ontwikkeling. We stemmen deze af met de Vereniging van Registrars.

03 Overige diensten

Registry-serviceprovider voor .aw

Het Arubaanse topleveldomein .aw werd in 1995 geïntroduceerd. De laatste jaren neemt de vraag naar .aw-domeinnamen toe. Om hier een antwoord op te kunnen geven, sloot SETAR, de lokale telecomoperator en registry voor .aw, een samenwerkingsovereenkomst met ons. Daarmee werden we de registry-serviceprovider voor het Arubaanse topleveldomein. Op 1 maart 2014 leverden we het nieuwe registratiesysteem met aanverwante systemen, zoals een Whois, en een uitbreiding op de DNS-infrastructuur van SETAR op. We hebben alle bestaande .aw-domeinnamen naar het nieuwe registratiesysteem gemigreerd. Elke twee uur genereren we vanuit het registratiesysteem een nieuwe zonefile die we publiceren op de vernieuwde DNS-infrastructuur. De overeenkomst geldt in eerste instantie voor vijf jaar.

Klaar voor .amsterdam

In 2012 ondersteunden we de aanvraag voor het .amsterdam-toplevel-domein. Zodra .amsterdam operationeel wordt, zijn wij verantwoordelijk voor de technische realisatie en nemen we de rol van registry-serviceprovider op ons. In 2014 bereidden we ons hierop voor. We richtten de technische infrastructuur en het beheer van ons domeinnaamregistratiesysteem in voor registraties onder het .amsterdam-toplevel-domein. Parallel hieraan bereidde onze supportafdeling zich voor op het verlenen van support aan dotAmsterdam, de registry voor .amsterdam, en haar registrars.

Simpler invoicing

Op het gebied van elektronisch factureren valt nog veel te winnen. Het bespaarpotentieel voor Nederland wordt geschat op 600 miljoen euro per jaar. Het succes wordt echter bemoeilijkt door het gebrek aan standaarden. Stichting Simpler invoicing, een samen-

werking tussen e-facturatie en accountingsoftware-providers en de overheid, wil hier iets aan doen. Simpler invoicing is een stelsel van afspraken, gebaseerd op Europese standaarden, dat e-facturatie tussen verschillende ERP- en boekhoudpakketten en factureringsdiensten mogelijk maakt. In 2014 zijn we een samenwerking aangegaan met Stichting Simpler invoicing om, als trusted third party, dit stelsel te beheren. Door de samenwerking wil de Stichting Simpler invoicing het beheer van e-factureringsstandaarden en het uitvoeren van de governancetaken van de stichting verder professionaliseren en op een toekomstbestendige manier inrichten. We zijn gestart met een aantal operationele taken, om op termijn het beheer van het afsprakenstelsel volledig over te nemen. De gefaseerde uitbreiding van taken biedt ons de mogelijkheid om ons de e-facturatiewereld en de marktprocessen volledig eigen te maken en onze organisatie verder in te richten. Er zijn veel overeenkomsten tussen het beheer van Simpler invoicing en het beheer van .nl, zoals het ontwikkelen van technische standaarden, het werken met tussenpersonen en stakeholders en het ontwikkelen en handhaven van procedures en beleid. Voor ons is dit een mooie kans om onze ervaring en expertise in te zetten voor andere doeleinden en zo onze toegevoegde waarde te vergroten.

Domeinnaambewakingsservice

In 2014 werkten we verder aan onze Domeinnaambewakingsservice. Deze monitoringtool waarschuwt bedrijven voor domeinnaamregistraties die sterk lijken op hun merknaam. Dit is bijvoorbeeld het geval bij typosquats: een vorm van misbruik waarbij kwaadwillenden misbruik maken van typefouten die mensen maken bij het invoeren van een domeinnaam, zoals amsterdam.nl. Zij komen vervolgens op een malafide

site uit, die hen onder valse voorwendselen bijvoorbeeld persoonsgegevens probeert te ontfutselen. Door een koppeling met de database van alle .nl-domeinnamen kan de Domeinnaambewakingsservice .nl-typosquats realtime signaleren en merkhouders tijdig waarschuwen. In 2014 heeft SIDN Labs onderzoek gedaan naar nieuwe functionaliteiten voor deze dienst.

Vooruitblik

Onderzoek naar mogelijkheden voor .bv

Bouvet-eiland is een van de overzeese gebieden van Noorwegen. Een van de meest opvallende eigenschappen van dit onbewoonde eiland is het eigen topleveldomein .bv. Norid, de Noorse registry, is hiervoor verantwoordelijk. Regelmatig krijgt Norid verzoeken van Nederlandse bedrijven die graag een .bv-domeinnaam willen registreren. We onderzoeken nu de toegevoegde waarde van het .bv-toplevel-domein voor de Nederlandse markt. Het plan is om met .bv een omgeving te creëren waarop bedrijven gevalideerde bedrijfsgegevens kunnen tonen. Zakenpartners die op zoek zijn naar dit soort gegevens kunnen dan terecht op de .bv-website van dit bedrijf. Het onderzoek gebeurt in nauw overleg met alle belanghebbenden en de .nl-registrars. Op basis van de onderzoeksresultaten besluiten we in 2015, in overleg met Norid, of .bv daadwerkelijk beschikbaar wordt gesteld voor Nederlandse BV's.

.amsterdam wordt operationeel

Begin 2015 wordt .amsterdam operationeel. Wij zijn verantwoordelijk voor de technische realisatie en nemen voor dit nieuwe topleveldomein de rol van registry-serviceprovider op ons. Dit betekent dat we de technische infrastructuur leveren voor de registratie en het beheer van .amsterdam-domeinnamen en zorgen voor het DNS waardoor .amsterdam-domeinnamen wereldwijd bereikbaar zijn.

Uitbreiding Domeinnaambewakingsservice

In 2015 voegen we nieuwe functionaliteiten toe aan de Domeinnaambewakingsservice. De dienst kan gebruikers dan bijvoorbeeld informeren of er mail of hosting actief is op de domeinnaam met als doel spam of phishing. Alle nieuwe functionaliteiten die onderzocht worden, zijn ontwikkeld door SIDN Labs. Ook zijn we met andere registry's in gesprek over de mogelijkheden van de dienst voor andere topleveldomeinen.

04 Veilig internet

Systemen van SIDN nog veiliger

In 2014 is de stabiliteit en robuustheid van .nl nog verder verbeterd. Onze applicaties zijn nog beter beschermd tegen DDoS-aanvallen, onder andere door nieuwe firewalls. We breidden de lokale anycast uit met ondermeer nodes bij UPC, XS4all en KPN. Ruim 85% van de breedbandverbindingen loopt nu via de lokale anycast.

AbuseHUB in gebruik genomen

Wereldwijd worden botnets op grote schaal ingezet voor het versturen van spam en het uitvoeren van cyberaanvallen. De Vereniging Abuse Information Exchange wil hier wat aan doen. In dit initiatief, dat door het ministerie van Economische Zaken wordt ondersteund, werken SIDN, SURFnet, en acht internet service providers samen. Wij leverden een lid van het bestuur van de vereniging en beheren AbuseHUB. Dit is het systeem waarmee de vereniging de strijd met botnets aangaat. AbuseHUB verzamelt, analyseert en sorteert meldingen over botnetbesmettingen van over de hele wereld en verzendt deze naar de leden. Zo weten zij of er botnetbesmettingen zijn in hun netwerk en kunnen ze snel en gericht actie ondernemen. Na een voorspoedig ontwikkel- en testtraject is AbuseHUB in juni 2014 in gebruik genomen.

Inspanningen op het gebied van DNSSEC lonen

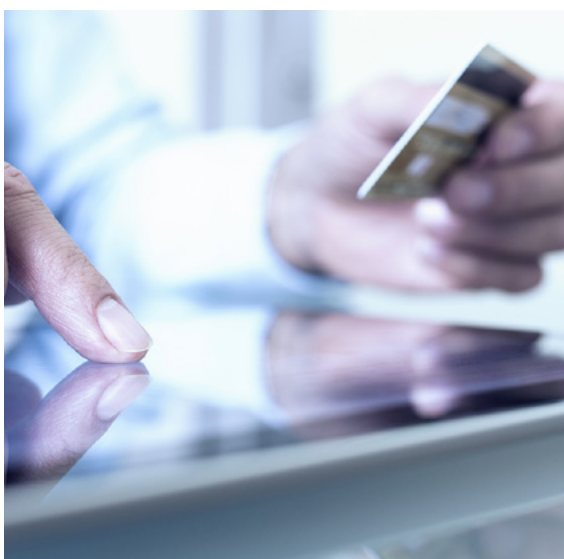
Het klassieke DNS-protocol is kwetsbaar. Het is mogelijk om het geheugen van nameservers, de zogenaamde cache, te vervuilen met valse informatie, zodat een domeinnaam niet meer aan het juiste IP-adres wordt gekoppeld en gebruikers, of hun data, op de verkeerde plek uitkomen. DNSSEC voorkomt dit door een digitale handtekening toe te voegen aan DNS-informatie. Hiermee weet een internetgebruiker of een DNS-antwoord authentiek is en afkomstig van de juiste bron. Wij hebben een voortrekkersrol op het gebied van DNSSEC. Al in 2010 signeerden we de .nl-zone met DNSSEC en sinds 2012 kunnen registrars DNSSEC geautomatiseerd aanbieden aan hun klanten. Ook in 2014 ondersteunden we de invoering van DNSSEC actief, met onder meer trainingen, ondersteuning van registrars en het delen van informatie. Deze inspanningen lonen. Het .nl-domein is, in percentage en in aantallen gesigneerde domeinnamen, wereldwijd de grootste. Eind 2014 hadden onze registrars meer dan 40% van alle .nl-domeinnamen met DNSSEC gesigneerd. Om ook andere registrars te blijven stimuleren DNSSEC toe te passen, verlengden we in 2014 de incentiveregeling tot juli 2018. Deze regeling geeft registrars korting op domeinnamen die met DNSSEC ondertekend zijn. Op het gebied van validatie door isp's is nog wel veel ruimte voor verbetering.

Introductie responsible disclosure-beleid

In 2014 introduceerden we een beleid voor responsible disclosure. Hiermee maken we het voor ethische hackers die kwetsbaarheden in onze technische infrastructuur vinden, makkelijker om deze zwakke plekken bij ons te melden. Als iemand een beveiligingslek vindt en zich aan de gedragscode houdt, ondernemen we geen juridische stappen en geven we de hacker bij een eventuele publicatie de credits van de ontdekking. Responsible disclosure kan een belangrijke bijdrage leveren aan het verder verhogen van de veiligheid van onze systemen.

Hercertificering ISO27001

ISO27001 is een ISO-standaard voor informatie-beveiliging. In 2011 werden we als eerste registry ter wereld conform deze standaard gecertificeerd. In 2013 kwam een nieuwe versie uit van ISO27001, in 2014 werd onze certificering opnieuw verlengd.

Informereren domeinnaamhouders over hack

Het Amerikaanse beveiligingsbedrijf Hold Security ontdekte dat hackers ongeveer 1,2 miljard combinaties van gebruikersnamen en wachtwoorden hadden gestolen. Deze waren afkomstig van 420.000 kwetsbare sites, waaronder ook .nl-websites. Het NCSC heeft in november de voor Nederland relevante gegevens verkregen. In samenwerking met het NCSC informeerden wij, via de .nl-registrars, de houders van kwetsbare .nl-sites.

2.251.993

**.nl's met
DNSSEC**

Alert Online en Holland Strikes Back

Van 27 oktober tot en met 6 november liep Alert Online, een campagne van overheid, bedrijfsleven en wetenschap. Het doel van de campagne was het cybersecurity-bewustzijn in Nederland te vergroten. Wij waren een van de 140 partners. Ook waren we nauw betrokken bij Holland Strikes Back, een event dat DHPA en ISP Connect in het kader van Alert Online organiseerden op 28 oktober. Hier presenteerden toonaangevende sprekers de belangrijkste Nederlandse initiatieven tegen cyberaanvallen.

Digitaal Hulpplein

Wie digitale vaardigheden mist, loopt in onze digitaliserende samenleving steeds vaker tegen problemen aan, bijvoorbeeld bij het zoeken naar werk of het contact met de Belastingdienst. Daarom lanceerde minister Plasterk in december 2014 het Digitaal Hulpplein. Met een website, een hulplijn en oefenlocaties helpt het Digitaal Hulpplein mensen met beperkte digitale vaardigheden. SIDN is een van de partijen die dit initiatief ondersteunt.

Platform Internetveiligheid

We participeren actief in het Platform Internetveiligheid. Het doel van dit overlegorgaan is om tot concrete afspraken en initiatieven te komen die de internetveiligheid voor consumenten verbeteren. Het Platform Internetveiligheid werkt nauw samen met Digivaardig en Digiveilig, en met het Nationaal Cyber Security Centrum.

Veiliginternetten.nl

Veiliginternetten.nl is een website waar mensen handige tips en praktische uitleg vinden over hoe zij veilig kunnen internetten. Denk aan tips over online privacy, veilig gebruik van wifi, of uitleg over hoe je kinderen helpt veilig online te zijn. We ondersteunen dit initiatief financieel.

Mijnkindonline.nl tegen identiteitsdiefstal

Met steun van SIDN voerde Mijnkindonline een campagne rondom Freek, een dertienjarige jongen die het slachtoffer werd van identiteitsdiefstal. Het doel was om het bewustzijn over de risico's en gevolgen van identity hacking te verhogen. De campagne won in 2014 een zilveren en bronzen Esprix, een belangrijke reclameprijs.

Digibewust

Digibewust is een samenwerkingsverband tussen overheid en bedrijfsleven dat in Nederland het 'digibewust'-zijn wil stimuleren en vergroten. Zij streven ernaar dat meer Nederlanders kunnen profiteren van de mogelijkheden van internet, zoals e-mail, chatten en online betalen. Maar ook dat ze zich bewust zijn van de mogelijke gevaren en risico's en wat ze daartegen kunnen doen. SIDN ondersteunt Digibewust financieel.

05 Kennis en ontwikkeling

Trends in internetgebruik 2014

Ontwikkelingen in de manier waarop mensen internet gebruiken, zijn bepalend voor de vraag naar domeinnamen. Daarom investeren we in onderzoek naar internetgebruik in Nederland. In 2012 publiceerden we 'Trends in internetgebruik', wereldwijd het eerste onderzoek dat inging op de relatie tussen internetgebruik en de vraag naar domeinnamen. In 2013 volgde een update. Beide onderzoeken werden goed ontvangen. In 2014 waren de vragen uit de eerdere jaren nog steeds actueel en volgde een nieuw onderzoek. Dit waren de belangrijkste resultaten:

- Gebruikers combineren meerdere devices. Het gebruik is op elk device verschillend.
- Smartphonegebruikers bezoeken wel websites, maar brengen hier weinig tijd door. Het grootste deel van het internetgebruik vindt plaats via een relatief klein aantal apps.
- Op een tablet worden iets meer websites bezocht, waaronder ook webwinkels en sites voor streaming media.
- De tijd die men vanaf een pc of laptop doorbrengt op een website is veel langer dan de gemiddelde bezoektijd op mobiele devices.
- Google is de belangrijkste manier om websites te vinden. Het invoeren van een domeinnaam is een goede tweede. Het gebruik van bookmarks neemt af.
- Bedrijven hechten nog steeds veel belang aan domeinnamen. Sterker nog, ze verwachten dat de vraag naar domeinnamen zal toenemen, onder meer onder invloed van social media.
- Veel bedrijven die in eerdere onderzoeken aangaven apps te zullen ontwikkelen, zagen daar vanaf. De groei van het aantal apps bleef achter bij verwachtingen uit eerdere onderzoeken.

Internet Innovatie Award van ISOC voor EPP Keyrelay

In januari 2014 wonnen we de eerste Internet Innovatie Award. Met deze prijs wil Internet Society Nederland vernieuwende en belangwekkende initiatieven rondom internet belonen. We kregen de prijs voor de ontwikkeling van EPP Keyrelay. Dit biedt een oplossing voor het veilig (van de ene naar de andere registrar verhuizen van domeinnamen die met DNSSEC beveiligd zijn. Voorheen was een domeinnaam tijdens zo'n transitie tijdelijk onbeschermd. EPP Keyrelay lost dit probleem op. SIDN Labs, ons R&D-team, ontwikkelde deze techniek.

SIDN Labs

SIDN Labs is de Research & Development-afdeling van SIDN. De onderzoeksactiviteiten dienen drie doelen:

1. SIDN verder ontwikkelen als toonaangevend expertisecentrum op het gebied van internettechnologie en bijdragen aan de doorontwikkeling van het internet.
2. Ontwikkelen van nieuwe technieken en systemen om SIDN's diensten verder te innoveren.
3. Faciliteren van onderzoek buiten SIDN dat een toegevoegde waarde biedt voor .nl en de internationale positie van Nederland.

SIDN Labs werkt veel samen met partners zoals universiteiten en R&D-teams van andere bedrijven. Onderzoeksresultaten worden gedeeld via onder meer proof-of-concepts, publicaties, presentaties en colleges. En natuurlijk via sidnlabs.nl.

DBS Extensions

DBS Extensions is een project waarbij SIDN Labs nieuwe functionaliteiten ontwikkelt en onderzoekt voor de Domeinnaambewakingservice. Hieraan zijn ondermeer nieuwe algoritmes toegevoegd die automatisch een risicoprofiel maken voor een domeinnaam, zodat misbruik efficiënter bestreden kan worden.

AbuseHUB

AbuseHUB is het technische systeem dat de Vereniging Abuse Information Exchange gebruikt om informatie over botnetbesmettingen te delen. SIDN Labs heeft een belangrijke rol gespeeld bij de ontwikkeling van de tweede release van dit platform.

**Dataverbruik
mobiel**

+51%

Projecten van SIDN Labs in 2014

DBS Extensions

DBS Extensions is een project waarbinnen SIDN Labs nieuwe functionaliteiten ontwikkelt en onderzoekt voor de Domeinnaambewakingsservice. SIDN Labs ontwikkelde en evalueerde onder meer nieuwe algoritmes die automatisch een risicoprofiel maken voor een domeinnaam, zodat misbruik efficiënter bestreden kan worden.

AbuseHUB

AbuseHUB is het technische systeem dat de Vereniging Abuse Information Exchange gebruikt om informatie over botnetbesmettingen te delen. SIDN Labs droeg bij aan de tweede release van dit platform.

ENTRADA-platform opgezet

Het ENTRADA-systeem (Enhanced Top-level domain Resilience through Advanced Data Analysis) is een 'big data'-systeem dat DNS-vragen en -antwoorden opslaat en analyseert. Dit moet nieuwe toepassingen mogelijk maken die de veiligheid en stabiliteit van het .nl-domein verder vergroten.

ENTRADA-privacy-raamwerk ontwikkeld

DNS-gegevens die het ENTRADA-systeem verwerkt, bevatten soms privacygevoelige informatie, zoals IP-adressen en websites waarop internetgebruikers zoeken. Omdat de privacy van internetgebruikers cruciaal is voor het vertrouwen in het Nederlandse domein, en in SIDN als beheerder daarvan, ontwikkelde SIDN Labs hiervoor een uniek privacy-raamwerk dat rekening houdt met de juridische, organisatorische en technische aspecten van privacy.

REMEDI3S-TLD gestart

In het project REMEDI3S ('Reputation Metrics Design to Improve Intermediary Incentives for Security') onderzoekt SIDN Labs samen met de TU Delft en het NCSC of er extern meetbare indicatoren zijn die laten zien hoe veilig een isp of hostingprovider is. Het afgeleide project REMEDI3S-TLD doet hetzelfde voor een topleveldomein. Welke factoren bepalen de veiligheid van een domein? De belangrijkste resultaten in 2014 waren het ontwerp van indicatoren voor TLD's, zoals de uptime van malafide sites, en metingen naar de hoeveelheid phishing in de .nl-zone.

Campus Challenge afgerond

In de Campus Challenge sponsorden SIDN en SURFnet vijf universiteiten om hun campusnetwerken naar een hoger plan te trekken. De financiële bijdrage van SIDN was vooral gericht op de adoptie van DNSSEC. De Universiteit Twente en de Rijksuniversiteit Groningen gingen validatie gebruiken in hun productiesystemen, waardoor ze voor circa 130.000 apparaten valideren.

SAND: DNS op de automatische piloot

DNS-anycast vergroot de beschikbaarheid van het internet en verlaagt responsetijden. SIDN verwacht dat de behoefte aan deze techniek in de nabije toekomst zal groeien. Daarom startten SIDN Labs, NLnet Labs en de Universiteit Twente op 1 november het onderzoeksproject SAND (Self-managing Anycast Networks for the DNS). Het doel van dit project is om DNS-anycast-netwerken meer zelf-organiserend te maken en menselijke tussenkomst te minimaliseren. Dit zal de beheerlast drastisch verminderen en de beschikbaarheid van het DNS verhogen, bijvoorbeeld bij DDoS-aanvallen.

TV
analoog/kabel
-5%

Cristian Hesselman, manager SIDN Labs

“Bij SIDN Labs hebben we niet alleen verstand van internet en onderzoek maar ook van SIDN’s technische infrastructuur. Daardoor kunnen we nu onderzoeksprojecten oppakken die heel dicht op de operationele business van SIDN zitten. Dit is waardevol voor SIDN én voor de kennisinstellingen waarmee we samenwerken. Wij kunnen hen namelijk voeden met praktijkkennis, terwijl zij de laatste wetenschappelijke methoden en technieken inbrengen.”

“We zijn een kleine club, maar we hebben grote ambities. Om die waar te maken, moeten we wel samenwerken met andere partijen. In de praktijk komt het er steeds vaker op neer dat we in een onderzoeksproject een coördinerende rol op ons nemen en dat bijvoorbeeld een post-doctoraal-student een flink deel van het onderzoekswerk verricht. Tegelijkertijd willen we ook graag met externe R&D-partners samenwerken, omdat we erg geloven in de combinatie van praktijk en wetenschappelijk onderzoek.”

RIPE Atlas Anchor

RIPE voert metingen uit naar allerlei aspecten van het internet, waaronder de kwaliteit van het .nl-domein. Ze doen dit via een fijnmazig netwerk van vele duizenden piepkleine probes, RIPE Atlas. Dit systeem levert waardevolle nieuwe inzichten op. SIDN Labs sponsort enkele probes en één probe draait in ons R&D-netwerk. Recent is daar een wat groter systeem bijgekomen: een RIPE Atlas Anchor. Sinds 2014 host SIDN Labs een exemplaar. Wij onderzoeken wat de mogelijkheden ervan zijn en in hoeverre het Atlas Anchor-netwerk kan helpen bij het bepalen van bijvoorbeeld onze anycaststrategie, of het meten van de bereikbaarheid van sites. Deze kennis draagt bij aan een veiliger en stabiel internet en .nl-domein.

ISOC en het Next Generation Leadership Programme

Internet Society is de internationale organisatie voor globale samenwerking en coördinatie voor het internet en gerelateerde technologieën en toepassingen. ISOC is de organisatie achter internationale organen als IETF, IAB en IRTF. In Nederland brengt ISOC zo’n 1000 individuele leden samen, uit onder meer de internet-sector, het bedrijfsleven, de overheid, consumentenorganisaties, de non-profitsector, de techniek en het financiële, juridische en academische veld. SIDN is een van de sponsors van ISOC. Daarnaast ondersteunt SIDN het Next Generation Leadership Programme, een opleidingsprogramma van ISOC dat de volgende generatie leiders van het internet opleidt en voorbereidt om uitdagingen aan te pakken op het gebied van internet governance, technologie en ontwikkeling.

NL IGF

NL IGF is een samenwerkingsverband van SIDN, het ministerie van Economische Zaken en ECP. NL IGF wil het belang van het Internet Governance Forum breed adresseren in Nederland. Uitkomsten van dit internationale forum kunnen zo een goede inbedding krijgen in het nationale beleid. Ook kunnen we zo de Nederlandse stem internationaal laten horen en belangrijke Nederlandse thema's inbrengen op het IGF. NL IGF is bedoeld voor bedrijven, non-profitorganisaties, overheid, politici en andere belanghebbenden.

Oprichting Platform Internetstandaarden

Online standaarden zorgen voor een robuuste, veilige en up-to-date omgeving, en voor een 'level playing field', wat concurrentie stimuleert. Verschillende partijen, onder wie SIDN, zetten zich daarom in voor de adoptie van zulke standaarden. In 2014 bundelden deze partijen hun krachten in het Platform Internetstandaarden. Het Platform richt zich op bedrijven en organisaties die online actief zijn, zoals isp's, webwinkels, hosters, en overheden, en houdt zich vooral bezig met de promotie van standaarden en het delen van kennis. In het begin gaat het om drie standaarden: IPv6, DNSSEC en DKIM.

Het Platform Internetstandaarden is een initiatief van het ministerie van Economische Zaken. Deelnemers zijn SIDN, ISOC, NLnet Labs, SURFnet, RIPE NCC, de Cybersecurity Raad en het Forum Standaardisatie. Het is de bedoeling om het aantal deelnemers op termijn uit te breiden.

Eerste projecten SIDN fonds

In 2015 zal het SIDN fonds de eerste projecten financieel ondersteunen. Het gaat hierbij om projecten die gericht zijn op het stimuleren van innovatie, onderwijs, onderzoek, het verhogen van veiligheid en vertrouwen, het verbreden van toepassingen en het vergroten van zinvol gebruik van het internet in Nederland. Zo wil het SIDN fonds de economische en maatschappelijke waarde van het internet versterken en een extra impuls geven aan de welvaart en het welzijn in Nederland. We verwachten dat in april 2015 de eerste aanvraagronde plaatsvindt.

SIDN Labs

SIDN Labs concentreert zich in 2015 vooral op het verbeteren van de interactie tussen R&D en operations. Onderzoeksresultaten moeten nog beter aansluiten op onze dagelijkse praktijk.

- Gegevens uit het ENTRADA-platform zullen op meerdere manieren worden gebruikt, onder meer om informatie te delen met de AbuseHUB en de rol van SIDN als expertpartner te versterken. Daarnaast gaat SIDN data beschikbaar stellen voor een Open Data Challenge.
- In 2015 start SIDN Labs een lange-termijnproject dat de rol van het DNS onderzoekt in het internet-of-things.

Het in 2013 door SIDN Labs ontwikkelde WHOIS-prototype dat gebruik maakt van het Registration Data Access Protocol (RDAP), wordt opgenomen in een RFC zodra de Internet Engineering Task Force (IETF) het protocol tot standaard verheft.

TV
glasvezel
+7%

06 SIDN

Oprichting SIDN fonds

Een van de belangrijkste gebeurtenissen in 2014 betrof de oprichting van het SIDN fonds in mei. Met een startvermogen van ca. 5 miljoen euro en structurele ondersteuning van SIDN, gaat dit fonds projecten financieel ondersteunen die bijdragen aan het versterken van de economische en maatschappelijke waarde van het internet en zo een extra impuls geven aan de welvaart en het welzijn in Nederland.

In september trad Valerie Frissen aan als directeur van het SIDN fonds. Zij werkte jaren bij TNO, de laatste jaren als managing director van CLICKNL, het kennis- en innovatienetwerk van de Nederlandse creatieve industrie. Daarnaast is ze bijzonder hoogleraar ICT en Sociale Verandering aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Ze heeft een uitgebreid netwerk op het gebied van ICT en media. Het SIDN fonds heeft een bestuur en een raad van advies. Eddy Schuyer, oud-voorzitter van de raad van toezicht van SIDN, is benoemd tot voorzitter van het bestuur. En eind oktober werd Prins Constantijn van Oranje benoemd tot voorzitter van de raad van advies. Voorheen werkte hij onder meer in het kabinet van Eurocommissaris Neelie Kroes, Commissaris voor de Digitale Agenda. De raad van advies ondersteunt het fonds voornamelijk bij de beoordeling van projectvoorstellen en bestaat uit experts en vertegenwoordigers van de internetgemeenschap, onder wie twee registrars. In 2015 vindt de eerste aanvraagronde voor projecten plaats.

Enkele vragen aan Valerie Frissen, directeur van het SIDN fonds

Wat wordt de belangrijkste uitdaging voor het SIDN fonds?

“Ik ken in Nederland geen fondsen die zich op hetzelfde gebied richten. Als we iets weten toe te voegen dat er nog niet is, dan kunnen we van grote waarde zijn voor Nederland en het internet in Nederland. Inhoudelijk liggen er voldoende uitdagingen. We leven in een spannende tijd. Er bestaat een reëel risico dat mensen het vertrouwen verliezen in het internet. Dat het open internet plaatsmaakt voor een afgeschermd omgeving, dat er hekken verschijnen om delen van internet. Het beschermen van de openheid van het internet is voor het fonds een belangrijke prioriteit. De maatschappelijke waarde van het internet komt daar voor een groot deel uit voort. In deze discussie moet het fonds volgens mij een belangrijke rol spelen.”

Als u over twee jaar terugkijkt, wanneer bent u dan tevreden?

“Als we een aantal projecten hebben ondersteund die er echt toe doen. Die impact hebben gehad, maatschappelijk of technologisch. Ik zou het ook fijn vinden als we bestaande instituties wat op weten te schudden. Als we vastgeroeste structuren kunnen veranderen. Kijk naar de onrust die een nieuw initiatief als de taxiservice Uber teweegbrengt. Dat soort wrijving, daar speelt het internet een belangrijke rol in, en daar moet het SIDN fonds ook middenin zitten.”

Nieuwe registryportaal voor supportafdeling

Om een aantal processen en handelingen van onze supportafdeling te verbeteren en efficiënter te maken is in 2014 een nieuw, intern registryportaal geïmplementeerd.

Verbouwing interne netwerk en herinrichting monitoring

Het interne netwerk van SIDN was altijd volledig gericht op .nl. Met de verschillende nieuwe diensten die we bieden, zoals de registryservices voor het .aw-domein of de AbuseHUB, moest dit veranderen. Daarom was onze ICT-afdeling een groot deel van 2014 bezig met de optimalisatie van het interne netwerk. Zij legden de basis voor een netwerk dat verschillende diensten kan faciliteren. Er zijn onder meer nieuwe firewalls aangebracht en vereenvoudigingen doorgevoerd. Daarnaast hebben we de monitoring heringericht. In plaats van een reactief systeem dat het mogelijk maakt om bij incidenten oorzaken snel te vinden, hebben we ingezet op een proactief systeem dat al waarschuwt zodra een probleem dreigt.

Aanwezigheid op congressen en bijeenkomsten

SIDN speelt een actieve rol in verschillende belangrijke internationale fora. Ook in 2014 namen we deel aan bijeenkomsten van verschillende nationale en internationale organisaties en waren we betrokken bij de organisatie van enkele grote bijeenkomsten.

Bijeenkomsten, conferenties en congressen

ICANN

Drie keer per jaar zijn er ICANN-meetings, steeds in een andere plaats in de wereld. Tijdens deze vijfdaagse meetings komen zo'n 1.500 stakeholders bij het internet uit de hele wereld bijeen om te werken aan de technische, beleidsmatige en administratieve aspecten van het internet. SIDN speelt al jaren een actieve rol binnen ICANN. Zo bekleedde directeur Roelof Meijer tot maart 2014 de functie van ccNSO councilor. Verschillende medewerkers dragen actief bij aan diverse werkgroepen binnen de ICANN-community. We leveren onder andere een bijdrage aan de transitie van het toezicht op de IANA-functies naar de internationale internetgemeenschap. Bij Europese ICANN-meetings stimuleren we Nederlandse registrars om de meeting te bezoeken. Hierdoor waren er de afgelopen jaren steeds meer registrars aanwezig. Ter voorbereiding op iedere ICANN meeting organiseren we, samen met het ministerie van Economische Zaken, een pre-ICANN meeting waar Nederlandse deelnemers en geïnteresseerden de belangrijkste onderwerpen voorbespreken.

In 2014 bezochten we de bijeenkomsten in Singapore (23-27 maart), in Londen (22- 26 juni), en in Los Angeles (12 – 16 oktober).

IETF

Onze medewerkers leveren een actieve bijdrage aan de IETF-gemeenschap en nemen deel aan de IETF-meetings. In 2014 bezochten we de bijeenkomsten in Londen (2-7 maart), Toronto (20-25 juli) en Honolulu (9-14 november)

RIPE

SIDN en RIPE werken al vele jaren samen. In 2014 namen we deel aan beide RIPE meetings, in Warschau (12-16 mei) en Londen (3-7 november).

NCSC Conferentie – 22, 23 januari 2014

De NCSC Conferentie is een tweedaagse internationale bijeenkomst waar uiteenlopende nationale en internationale partijen uit de internetgemeenschap, bedrijven, overheden en wetenschappers kennis en ervaring uitwisselen over cyber security. Hier werd onder meer de door ons beheerde AbuseHUB gepresenteerd.

ECP Jaarcongres – 20 november 2014

Op deze bijeenkomst kwamen nieuwe ontwikkelingen, de sociale, maatschappelijke én economische impact van ICT en mogelijkheden tot samenwerking aan bod. We presenteerden hier onder andere de uitkomsten van ons onderzoek naar trends in internetgebruik en het ENTRADA-privacyraamwerk van SIDN Labs.

DHPA Techday – 13 mei 2014

De DHPA Techdag is een bijeenkomst voor de Nederlandse online sector vanuit de DHPA, de belangenorganisatie voor de Nederlandse hostingproviders. Wij waren hoofdpartner van de dag.

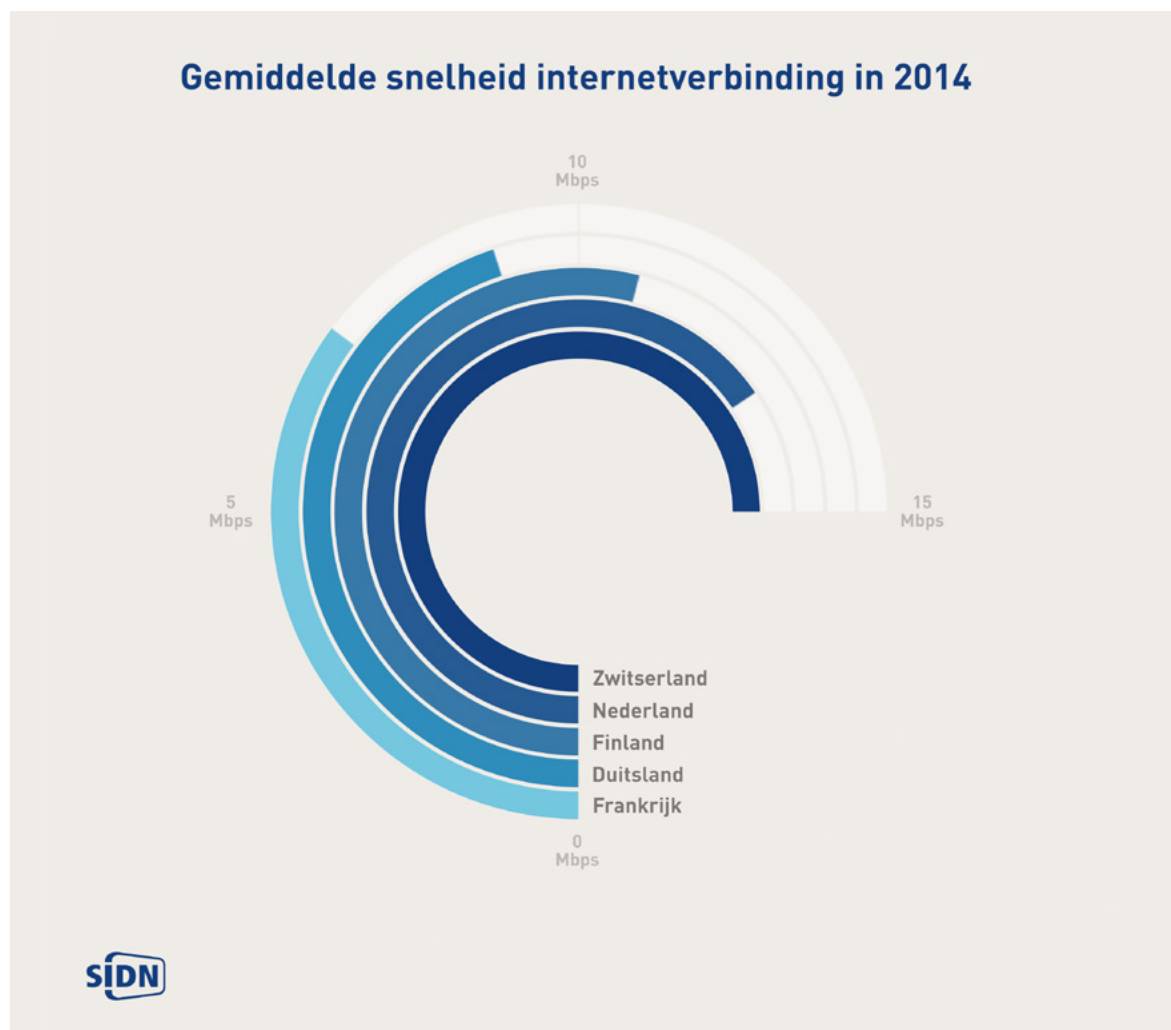
Big Improvement Day – 21 januari 2014

Op deze bijeenkomst ontmoetten topmensen uit het bedrijfsleven en overheid elkaar, werkten ideeën uit en smeedden nieuwe samenwerkingsverbanden.

Oprichting Digitale Infrastructuur Nederland

Nederland is koploper in de Europese digitale-infrastructuursector. Zo is de Amsterdam Internet Exchange (AMS-IX) 's werelds grootste internet exchange. De Nederlandse housing en hosting sector zet jaarlijks meer dan een miljard euro om en biedt direct en indirect werk aan bijna twintigduizend mensen. De digitale-infrastructuursector is een van de belangrijkste drivers voor de Nederlandse interneteconomie en kan met recht de derde mainport van Nederland genoemd worden.

Helaas is de sector slecht georganiseerd en kampt zij met een gebrekkig imago. Om hier wat aan te doen, is eind 2014 de koepelorganisatie Digitale Infrastructuur Nederland, DINL, opgericht. SIDN is een van de deelnemers, naast DHPA, AMS-IX, ISPCconnect, SURFnet, NLnet en Dutch Datacenter Association. Digitale Infrastructuur Nederland komt op voor het belang van de digitale-infrastructuursector en stimuleert onderwijs, innovatie en de bestrijding van cybercrime.

Transitie toezicht VS op IANA

De IANA-functies zijn een aantal administratieve taken die van groot belang zijn voor het internet, waaronder de registratie van topleveldomeinen in de root van het DNS. Deze taken worden uitgevoerd door ICANN. Dit gebeurt onder contract met en toezicht van de NTIA, een onderdeel van de Amerikaanse overheid. Dit geeft de VS een even unieke als in principe machtige positie, iets waar veel landen in toenemende mate bezwaar tegen hebben. De NTIA wil haar toezichthoudende rol overdragen aan de internationale internetgemeenschap. ICANN moet zorgen dat de internetgemeenschap daarvoor een voorstel formuleert. Hiertoe zijn een drietal werkgroepen opgezet voor de drie belangrijkste IANA-functies (protocol parameters, IP-adressen en domeinnamen). Alle stakeholderstructuren zijn in deze werkgroepen vertegenwoordigd. Wij zijn actief binnen de werkgroep die probeert een voorstel voor de domeinnaamsector te formuleren. Daarnaast zijn we actief in een aanverwante werkgroep die voorstellen uitwerkt die er voor moeten zorgen dat ICANN directer verantwoording verschuldigd is aan de internetgemeenschap.

SIDN heeft een direct belang bij de IANA-functie. Het uiteindelijke voorstel moet wat ons betreft de stabiliteit van deze functie garanderen. Daarnaast moet het zorgen dat wij als registry de door ons benodigde diensten op het gewenste niveau krijgen geleverd.

Wij vinden het zeer belangrijk dat de overdracht van de toezichthoudende rol van de NTIA naar de internetgemeenschap slaagt. Dit is een zware test voor het multistakeholder-model. Een falen kan gezien worden als een bewijs dat het model niet werkt. We zijn er van overtuigd dat dit model beter werkt dan een VN-achtige aanpak. Als het internet afhankelijk is van de onderlinge overeenstemming tussen staten, zal de verdere ontwikkeling stagneren.

Het multistakeholder-model is de beste garantie voor het ene, ondeelbare, vrij toegankelijke internet waar we naar streven.

CWI wordt registrar

Naar aanleiding van de Campus Challenge van SIDN en SURFnet werd het Centrum Wiskunde & Informatica (CWI) in februari .nl-registrar. Voordat SIDN verantwoordelijk werd voor het beheer van het .nl-domein, was het CWI de registry van .nl. Het CWI is nog steeds houder van de eerste geregistreerde .nl-domeinnaam, cwi.nl.

Leren programmeren voor het primair en secundair onderwijs

Voor de toekomst van Nederland en het Nederlandse bedrijfsleven is het belangrijk dat meer mensen kiezen voor een carrière in ICT. Daarom steunden we de Codeweek, een Europese campagne die liep van 11 tot en met 17 oktober. Deze campagne wilde kinderen al op jonge leeftijd in aanraking laten komen met ICT en programmeren. Tijdens de campagne werd de Bendoo box gepresenteerd, een pakket waarmee kinderen eenvoudig de eerste stappen kunnen zetten in de wereld van het programmeren. De Bendoo box kwam mede tot stand met onze steun.

Daarnaast waren we in april een van de partijen die de Digiduck mogelijk maakte, een speciaal themanummer van de Donald Duck, geheel gewijd aan het thema programmeren.

Personeelsbeleid

SIDN wil de beste professionals aantrekken en hen op topniveau laten presteren. Om dit te bereiken, bieden we medewerkers een inspirerende werkomgeving en mogelijkheden om zich te ontwikkelen.

Het aantal medewerkers is in 2014 gegroeid naar 83. Een aantal vacatures bleek lastig in te vullen. Een van de aandachtspunten voor 2015 is daarom om SIDN te profileren als aantrekkelijke werkgever.

Ondernemingsraad

In 2014 ontving de ondernemingsraad (OR) vijf instemmings- en adviesaanvragen. Onderwerpen waar de OR zich mee bezig hield, waren onder meer de werk-kostenregeling, het stimuleren van sociale innovatie binnen SIDN en de adviesaanvraag voor de oprichting van het SIDN fonds. Ook was de OR betrokken bij het jaarplan en de begroting van SIDN voor 2015. In september vergaderde de OR met de raad van toezicht van SIDN.

Invoering Het Nieuwe Werken

In 2014 zijn we begonnen met de invoering van Het Nieuwe Werken. Zo willen we bijdragen aan milieu- en kostenbesparingen, een hogere productiviteit en werknemerstevredenheid en een betere privé-werkbalans. Met het project Kantoor Automatisering Nieuwe Stijl 2.0 (KANS 2.0), willen we voor onze medewerkers een effectievere werkplek creëren. Onderdeel hiervan is Bring Your SIDN Device, dat onze medewerkers laat kiezen uit verschillende devices.

Nieuwe website

In 2014 kreeg SIDN een nieuwe corporate website. De site is responsive, heeft een fris en eigentijds uiterlijk, een aangepaste navigatiestructuur en toegankelijke teksten.

07 Raad van toezicht

De raad van toezicht controleert de bestuurder van SIDN en staat hem met raad ter zijde. De raad houdt toezicht en controle op onder meer de bedrijfsstrategie en de daaruit voortvloeiende ondernemingsrisico's, het behalen van doelstellingen en op de inrichting en effectiviteit van de interne risicobeheersings- en controlesystemen.

Paul Schnabel (voorzitter)

Sinds 2013 maakt de heer Schnabel deel uit van de raad van toezicht van SIDN. In april 2014 nam hij het voorzitterschap over van Eddy Schuyer. Paul Schnabel is tevens lid van de Selectie- & Benoemingscommissie en de Renummeratiecommissie van de rvt.

Simon Hania

In 2013 trad de heer Hania toe tot de raad van toezicht van SIDN. Hij is tevens lid van Security- & Stabilitycommissie van de rvt.

Peter van Schelven

De heer Van Schelven is sinds 2012 lid van de raad van toezicht van SIDN. Hij is tevens lid van de Auditcommissie van de rvt.

Willem van Waveren

De heer Van Waveren trad in 2012 toe tot de raad van toezicht van SIDN. Willem van Waveren is lid van de Auditcommissie van de rvt..

Kees Neggens

De heer Neggens is sinds april 2014 lid van de raad van toezicht van SIDN.

Samenstelling

De laatste drie leden van de 'raad van toezicht van het eerste uur' traden af tijdens de vergadering in maart 2014; Eddy Schuyer, Erik Huizer en Christiaan van der Valk waren lid sinds de oprichting van de rvt in 2005.

Op 1 april werd Kees Neggens benoemd als nieuw lid. De samenstelling was de rest van het jaar als volgt:

De beoogde omvang van de raad van toezicht is zeven leden. Naar verwachting wordt één van de twee vacatures per april 2015 en één per juni 2015 vervuld.

Bijeenkomsten

Raad van toezicht: vier bijeenkomsten. De vergadering van maart werd gehouden in Stockholm. Er werd een bezoek gebracht aan de registry van .se, waarbij uitgebreid werd gesproken met het bestuur en de directeur van de registry.

De Auditcommissie: twee bijeenkomsten

Selectie- & Benoemingscommissie: één bijeenkomst.

Security- & Stabilitycommissie: twee bijeenkomsten.

In juni bezocht de raad van toezicht de ICANN-meeting in Londen.

Besluiten

Belangrijke onderwerpen die in 2014 besproken werden waren onder meer:

- de strategie van SIDN
- de oprichting van het SIDN fonds
- de samenwerking met de Vereniging van Registrars
- nieuwe activiteiten van SIDN
- de ontwikkeling van het .nl-domein.

Verder zijn onder andere de volgende zaken goedgekeurd en/of vastgesteld:

- jaarrekening en jaarverslag 2013
- jaarverslagen van de raad van toezicht, de Selectiecommissie, de Auditcommissie en de Security- & Stabilitycommissie in het kader van corporate governance
- jaarplan en begroting 2014
- de samenstelling van het bestuur en de directie van het SIDN fonds.

De raad van toezicht is van mening dat het gevoerde beleid ervoor heeft gezorgd dat de kwaliteit van SIDN's dienstverlening is geborgd en dat SIDN goed voorbereid is op de toekomst.

'Het was een goed jaar'

Paul Schnabel, voorzitter van de raad van toezicht over 2014

"Het gaat goed met SIDN en de zaken zijn veelal goed voor elkaar. Voor mij, als voorzitter, en voor de rest van de raad van toezicht, is dat prettig werken. Het betekent dat vergaderingen niet gaan over calamiteiten, maar over verdere ontwikkeling, innovaties en de toekomst.

In de raad van toezicht zijn wat wisselingen geweest en we zijn nog niet op volle sterkte. In de eerste helft van 2015 verwachten we de huidige twee vacatures te hebben vervuld.

Veel energie ging zitten in de oprichting van het SIDN fonds. Dit onderwerp woog zwaar voor de raad. In de beginfase van dit project moesten belangrijke vragen worden beantwoord. Wat worden de taken van het fonds? Hoe wordt het bestuurd? Hoe is het toezicht geregeld? Wie heeft de leiding? Daar zijn we heel goed uitgekomen. Ik denk dat het voor SIDN en voor Nederland belangrijk is dat het SIDN fonds bestaat en ik reken op goede resultaten. Daarnaast heeft de relatie met de Vereniging van Registrars ons natuurlijk beziggehouden. Het is fijn om te zien dat die in een rustiger vaarwater is gekomen en dat de samenwerking goede resultaten laat zien."

"De belangrijkste ontwikkeling waar SIDN mee te maken heeft, is het feit dat de groei van het .nl-domein sterk is afgenomen en in 2015 naar verwachting nog verder zal afnemen.

Met 5,5 miljoen .nl-domeinnamen zitten we natuurlijk in Nederland, maar ook internationaal in de top. Het vasthouden van die omvang is een uitdaging op zich. Voor SIDN betekent dit dat de

organisatie in een consolidatiefase is beland. SIDN heeft haar organisatie op orde, het aantal medewerkers is toereikend, het gebouw functioneert goed en het bedrijf heeft in al zijn bescheidenheid een goed imago, zeker in de eigen sector. Toen we met de raad van toezicht bij ICANN Londen waren, heb ik zelf ervaren hoeveel aanzien SIDN internationaal geniet. Maar de techniek ontwikkelt zich in een razend tempo en je moet altijd voorbereid zijn op veranderingen. Daarom is het ook goed dat SIDN nieuwe initiatieven ontplooit. De vraag is daarbij altijd: wat past bij de positionering, de capaciteiten en de competenties? Dit heeft de volle aandacht van de raad van toezicht.

Ik heb positieve verwachtingen van de zaken waar SIDN nu mee bezig is. Het werk voor Simpleroaming bijvoorbeeld. Of de plannen voor het .bv-domein en de registrydiensten voor het .amsterdam-domein. Voor wat betreft dat laatste geval hadden we gehoopt op meer snelheid, maar in 2015 gaat het nu toch echt van start. Of deze initiatieven allemaal écht succesvol worden, is nog onduidelijk. We kunnen nu eenmaal niet in de toekomst kijken, maar dat zal de echte ondernemer er nooit van weerhouden nieuwe kansen te verkennen."

Paul Schnabel
Voorzitter

08 Financieel verslag

In 2014 hebben wij onze financiële positie verder versterkt. Het netto resultaat over 2014 kwam uit op € 387.600. Dit resultaat voegen we toe aan onze algemene reserves, waardoor het eigen vermogen ultimo 2014 € 27.816.000 bedraagt. Het eigen vermogen dient als buffer om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. De ondergrens van deze buffer is gerelateerd aan het structureel kostenniveau. De structurele kosten nemen in de loop der jaren toe door de toegenomen bedrijfsomvang en de hogere kwaliteits-, stabiliteits- en veiligheidseisen. Daarom neemt ook de omvang van de noodzakelijke financiële buffer toe. Het netto resultaat verslechterde met € 2.193.000 ten opzichte van 2013.

In 2014 kwam het bedrijfsresultaat uit op € 446.000. Dit is een afname van € 2.768.000 ten opzichte van 2013 (€ 3.214.000). Dit verschil wordt verklaard door eenmalige kosten in de vorm van een geldverstrekking van € 3.500.000 aan het SIDN fonds. Gecorrigeerd voor deze verstrekking aan het fonds zou ons bedrijfsresultaat over 2014 € 3.946.000 bedragen. Dit is een toename van € 732.000.

De netto omzet kwam uit op € 19.595.000. Dit is een toename van € 832.000 ten opzichte van € 18.762.000 over 2013, een stijging van 4,4% (2013: -2,0%). De omzetgroei wordt met name veroorzaakt door de verdere groei in het aantal domeinnamen.

We telden zo'n 5,5 miljoen .nl-domeinnamen aan het eind van 2014. De trend van een afvlakkende groei in domeinnamen (netto groei 2014 is 142.822 ten opzichte van netto groei 2013 272.712) hield aan in 2014. We verwachten dat deze tendens zich de komende jaren voortzet. Met ingang van 2014 bieden we registrars, naast de bestaande driemaands periode, ook voordelige jaar- en flexibele maandabonnementen.

De gerelateerde omzetzijning bedraagt € 452.000.

Door de groei in het aantal domeinnamen zijn ook de totaal verstrekte betalingskorting en staffelkorting hoger dan in 2013. Dit heeft een negatieve impact op de netto omzet van € 113.000. Om het beveiligen van domeinnamen met DNSSEC te stimuleren, geven wij sinds juli 2012 een korting van € 0,07 per beveiligde domeinnaam. Eind 2014 zijn circa 2,2 miljoen domeinnamen beveiligd met DNSSEC (40,7% van het totaal aantal domeinnamen). Inclusief de DNSSEC-korting over 2014 van € 575.000 (2013: € 453.000) komt het totaal van verstrekte kortingen (DNSSEC korting, staffelkorting en betalingskorting) in de netto omzet uit op € 2.247.000 (2013: € 2.011.000). Dit is een stijging van 12% ten opzichte van 2013. Het aantal registrars daalde verder naar 1.508 registrars ultimo 2014 (2013: 1.570). Ook dat had een licht negatieve impact op de netto omzet. De nieuwe activiteiten zijn gestart in 2013 met een omzet van € 3.000 en zijn gestegen naar € 110.000 in 2014.

Onze kosten stegen in 2014 met € 3.601.000, ofwel een stijging van 23,2%. De totale kosten over 2014 bedragen € 19.148.000 ten opzichte van € 15.547.000 over 2013.

De personeelskosten daalden met € 87.000 ten opzichte van 2013. Deze daling wordt met name veroorzaakt door een verschuiving van kosten voor tijdelijk personeel naar kosten voor vast personeel. De kosten van tijdelijk personeel daalden met € 483.000. Daartegenover staan gestegen (pensioen)premielasten (€ 79.000) en de reguliere salarisverhoging (€ 81.000). De salariskosten stegen daarnaast door de groei in de formatie. Het gemiddeld aantal fte is gegroeid van 72 fte in 2013 naar 77 fte in 2014.

De afschrijvingslasten over 2014 bedragen € 1.568.000 en stegen met € 138.000 ten opzichte van 2013 (2013: € 1.430.000)

De overige bedrijfskosten bedragen € 10.233.000 over 2014 (2013: € 6.683.000). Dit is een stijging van € 3.550.000 ten opzichte van 2013. Deze stijging wordt met name verklaard door de geldverstrekking van € 3.500.000 aan het SIDN fonds.

In 2014 investeerden we in totaal voor € 812.000, waarvan € 333.000 in productiesystemen, € 104.000 in securitytooling, € 28.000 in R&D-tooling, € 294.000 in kantoorautomatisering en € 53.000 in inrichting en inventaris.

Onze solvabiliteit daalde van 90,7% in 2013 naar 80,9% in 2014. Naast het lagere nettoresultaat heeft de introductie van jaarabonnementen een negatieve invloed op de solvabiliteit. In 2014 is € 3.496.000 gefactureerd en betaald voor dienstverlening die in het kalenderjaar 2015 zal worden verricht. De introductie van jaarabonnementen had een positief effect op de kasstroom. In 2014 is een positieve kasstroom gegenereerd van € 4.502.000.

Balans per 31 december 2014 (voor winstbestemming)

	31 december 2014	31 december 2013
	€	€
<i>Vaste activa</i>		
immateriële vaste activa	522.330	652.913
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	5.864.747	6.044.166
Machines en installaties	919.552	1.124.492
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.683.137	2.017.416
Materiële vaste activa in uitvoering	122.316	145.727
	8.589.752	9.331.801
Financiële vaste activa	787.500	0
<i>Vlottende activa</i>		
Vorderingen		
Debiteuren	121.631	91.787
Belastingen en premies sociale verzekeringen	65.767	428.184
Overige vorderingen	768.767	721.214
	956.165	1.241.185
Liquide middelen	23.518.853	19.016.979
	34.374.600	30.242.878

Passiva per 31 december 2014 (voor winstbestemming)

	31 december 2014	31 december 2013		
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve	27.428.424		24.847.979	
Resultaat boekjaar	387.564		2.580.445	
		27.815.988		27.428.424
Vorzieningen		0		0
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers	523.669		1.018.389	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	314.695		210.705	
Overige schulden	5.720.248		1.585.360	
		6.558.612		2.814.454
		34.374.600		30.242.878

Winst-en-verliesrekening over 2014

	2014		2013	
	€	€	€	€
Netto-omzet		19.594.568		18.762.078
Kosten				
Lonen en salarissen	5.862.131		6.028.012	
Pensioenlasten	788.367		827.432	
Overige sociale lasten	696.197		578.489	
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	1.568.056		1.430.159	
Overige bedrijfskosten	10.233.450		6.683.499	
		19.148.201		15.547.591
Bedrijfsresultaat		446.367		3.214.487
Financiële baten		179.727		218.146
Financiële lasten		0		0
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening vóór belastingen		626.094		3.432.633
Belastingen		(238.530)		(852.188)
Nettoresultaat		387.564		2.580.445

Kasstroomoverzicht over 2014

	2014		2013	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		446.367		3.214.487
<i>Aanpassingen voor</i>				
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	1.568.056		1.430.159	
Dotatie en onttrekkingen aan voorzieningen	0		0	
		1.568.056		1.430.159
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>				
Vorderingen	285.020		229.983	
Latente belastingvorderingen	(787.500)			
Kortlopende schulden	4.684.480		(193.139)	
		4.182.000		36.844
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		6.196.423		4.681.490
Ontvangen interest	169.553		193.007	
(Betaalde) / ontvangen winstbelasting	(1.068.314)		(1.180.227)	
		(898.761)		(987.220)
Kasstroom uit operationele activiteiten (transport)		5.297.662		3.694.270
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Betaalde investeringen in materiële vaste activa	(795.788)		(1.016.227)	
Verstrekke langlopende leningen	0		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		(795.788)		(1.016.227)
Toename / (afname) geldmiddelen		4.501.874		2.678.043
Mutatie geldmiddelen				
Geldmiddelen per 1 januari		19.016.979		16.338.936
Toename / (afname) geldmiddelen		4.501.874		2.678.043
Geldmiddelen per 31 december		23.518.853		19.016.979

09 Personalia

Personalia zoals op 31 december 2014

Raad van toezicht

Kees Neggers

Paul Schnabel (voorzitter)

Peter van Schelven

Simon Hania

Willem van Waveren

Directeur

Roelof Meijer

Managementteam

Cees Toet, ICT

Cristian Hesselman, SIDN Labs

Jeanette Horinga, Control & Ondersteuning

Lilian van Mierlo, Registratie & Service

Sieger Springer, Marketing Communicatie & New Business

College voor Klachten en Beroep

Ary-Jan van der Meer (voorzitter)

Dick van Engelen

Ernst-Jan Louwers

Huib Gardeniers, (secretaris)

Judith de Vreese-Rood

Mireille Hildebrandt

10 Colofon

Uitgave

SIDN

Meander 501
6825 MD Arnhem
Postbus 5022
6802 EA Arnhem

026 352 55 00
communicatie@sidn.nl

www.sidn.nl
www.sidnlabs.nl
www.cvkb.nl
www.domjur.nl
www.dnssec.nl

@SIDN
@SIDNsupport

Concept, vormgeving en copy

ARA, Rotterdam
www.ara.nl

Auteursrechten

SIDN

Teksten en cijfers uit dit jaarverslag mogen overgenomen worden, maar wij willen dan wel graag als bron vermeld worden. Ook worden wij graag vooraf geïnformeerd via communicatie@sidn.nl.

11 Woordenlijst

Anycast

Globale anycast is een bewezen en effectieve technologie die de netwerkbelasting verspreidt over meerdere exemplaren van wat dezelfde server lijkt. De werking is even simpel als doeltreffend: verschillende servers delen één IP-adres, de routers 'denken' dat het dezelfde server is. IP-pakketten worden doorgestuurd naar het 'dichtstbijzijnde' punt.

Lokale anycast maakt gebruik van zogenaamde lokale nodes: een computer of ander apparaat dat is aangesloten op een bepaald netwerk. Zulke nodes kunnen alleen lokaal benaderd worden. Hierdoor kan wereldwijd DDoS-verkeer, ongeacht de hoeveelheid, niet bij een lokale node uitkomen. Dat kan alleen lokaal gegenereerd DDoS-verkeer, en dit is veel beter onder controle te krijgen. Daarmee vormt lokale anycast een effectief antwoord op het risico van grote DDoS-aanvallen.

Botnet

Een netwerk van computers die zonder medeweten van hun eigenaar besmet zijn met een virus of andere kwaadaardige software. De botnetsoftware zorgt op de besmette computer meestal voor weinig problemen en wordt vaak niet eens opgemerkt. Maar botnets kunnen door derden worden misbruikt, bijvoorbeeld om spam te verzenden of cyberaanvallen uit te voeren. Dit veroorzaakt grote overlast en schade

College voor Klachten en Beroep (CvKB)

Een onafhankelijk college waar registrars en houders van een .nl-domeinnaam in beroep kunnen gaan tegen bepaalde beslissingen van SIDN. Het CvKB behandelt daarnaast ook klachten, als de klager vindt dat een domeinnaam is geregistreerd in strijd met de openbare orde of de goede zeden. Zie ook cvkb.nl.

Crowdfunding

Een alternatieve wijze om een project te financieren. Het idee is dat veel investeerders een klein bedrag inbrengen en zo samen een project volledig financieren. Crowdfunding verloopt zonder financiële intermediairs.

Crowdfundingplatform

De intermediair tussen investeerders en initiatiefnemer. De meeste crowdfundingplatformen zijn websites.

Cybercrime-as-a-service

Hackers bieden minder ervaren criminelen de mogelijkheid om (complexe) cyberaanvallen uit te voeren of daarmee te dreigen.

DDoS

Distributed denial-of-service-aanvallen zijn pogingen om een computer, netwerk of dienst onbruikbaar te maken voor de bedoelde gebruiker. Deze aanvallen kunnen op meerdere manieren uitgevoerd worden.

Deeleconomie

Een socio-economisch systeem waarin delen en collectief consumeren centraal staat. Het kan hierbij gaan om de gezamenlijke creatie, productie, distributie, handel of consumptie van goederen en diensten. Het internet is hier vaak de aanjager van.

DNS

Afkorting van Domain Name System (Domein Naam Systeem) of Domain name server. Het wereldwijde DNS is het systeem en protocol dat op het internet gebruikt wordt om domeinnamen naar ip-adressen te vertalen en omgekeerd.

DKIM

DomainKeys Identified Mail maakt authenticatie van e-mailberichten mogelijk. Hierdoor kan de juistheid van een e-mailbericht worden aangetoond. DKIM helpt bij het bestrijden van spam.

DNSSEC

Domain Name System Security Extensions (DNSSEC) is een uitbreiding op het DNS. Deze cryptografische beveiliging voor het DNS-protocol is bedoeld om te voorkomen dat internetcriminelen gebruikers ongemerkt omleiden naar nepsites. Het huidige DNS-protocol is daar niet optimaal tegen beschermd.

Domain Name Association

Deze belangenorganisatie voor de domeinnaamsector promoot het gebruik van domeinnamen in het algemeen en de nieuwe gTLD's in het bijzonder.

Domeinnaam

Een naam in het Domain Name System (DNS), het naamgevingssysteem op internet. Een domeinnaam, zoals sidn.nl, bestaat uit verschillende gedeeltes: het topleveldomein, '.nl', en het secondleveldomein, 'sidn'.

Domeinnaambewakingservice (DBS)

Een monitoringservice van SIDN om domeinnaamregistraties op te sporen die sterk lijken op een bedrijfs- of merknaam.

Domeinnaamhouder

De persoon of organisatie op wiens naam een domeinnaam geregistreerd is.

Downtime

De periode waarin een computersysteem of netwerk niet beschikbaar is.

E-commerce

Een verzamelnaam voor transacties die digitaal worden afgehandeld. Zoals de aankoop van een product in een webwinkel.

ERP

Een Enterprise Resource Planning (ERP) is een omvangrijk automatiseringssysteem dat uiteenlopende bedrijfsapplicaties integreert en bedrijfsgegevens centraal registreert en opslaat.

Extensie

Het gedeelte van een internetadres achter de punt. Deze geeft vaak aan uit welk land de site afkomstig is. Zo staat .nl voor Nederland en .fr voor Frankrijk.

Firewall

Een systeem dat een netwerk of computer beschermt tegen onder meer computervirussen, spyware en spam.

Geschillenregeling voor .nl-domeinnamen

Wie een domeinnaam registreert, moet ervoor zorgen dat hij daarmee geen inbreuk maakt op de rechten van een ander. Hierover kunnen geschillen ontstaan. Bijvoorbeeld op basis van merkrechten, handelsnamen, namen van overheidsorganen of eigennamen. De geschillenregeling biedt in zo'n geval een snel en goedkoop alternatief voor een gang naar de rechter. De geschillen worden beslecht door onafhankelijke specialisten.

gTLD

Generic top-level domain, een van de soorten internetdomeinen. Voorbeelden zijn .com, .org of .edu. Vanaf 2014 worden veel nieuwe generieke topleveldomeinen actief, waaronder .amsterdam, .cruises, en .google.

Hacker

Iemand die met kwaadaardige bedoelingen probeert in te breken in een computersysteem. De term wordt echter gebruikt voor mensen die op onconventionele wijze gebruikmaken van techniek, met als doel om beperkingen op te heffen of techniek op een nieuwe manier te gebruiken.

Hosting

Het aanbieden van ruimte op een webserver.

IANA

De Internet Assigned Numbers Authority beheert de centrale administratie van de ip-adressen en voert de administratie van de topleveldomeinen in de root.

ICANN

De Internet Corporation for Assigned Names and Numbers is een non-profitorganisatie die een aantal internet-gerelateerde taken uitvoert, zoals het maken van topleveldomeinen, het toewijzen van domeinnamen en de distributie van IP-nummers. ICANN beheert zelf geen domeinnamen. Dit laat het over aan registry's zoals SIDN. ICANN is formeel gezien een onderdeel van het Amerikaanse ministerie van handel, maar wordt bestuurd via een multistakeholdermodel.

Internet exchange

Ook wel internetknooppunt genoemd. Een vereniging of commerciële partij die een netwerk-platform biedt waarop IP-verkeer kan worden uitgewisseld.

Internet governance

De ontwikkeling en toepassing van gedeelde principes, normen, regels, besluitvormingsprocedures en programma's die het gebruik van internet vormgeven.

Internet Governance Forum (IGF)

Een multi-stakeholder forum over internet governance.

Internet-serviceprovider (ISP)

Een ISP biedt andere organisaties en particulieren toegang tot internet. Daarnaast biedt de provider vaak ook andere diensten aan, zoals e-mailadressen, webhosting en het wegfilteren van spam.

Internet Society (ISOC)

Een internationale organisatie voor wereldwijde samenwerking en coördinatie op het gebied van het internet en daaraan gerelateerde technologieën en toepassingen. De vereniging brengt in 180 landen zestienduizend internetprofessionals samen. Velen van hen stonden aan de basis van het internet. Zie ook internetsociety.org.

Internet Society Nederland (ISOC.nl)

Brengt zo'n 800 individuele leden samen uit onder meer de internetsector, het bedrijfsleven, de overheid, consumentenorganisaties, de non-profitsector, de techniek en het financiële, juridische en academische veld. Zie ook isoc.nl.

Ip-adres

Het Internet Protocol-adres is een unieke combinatie van cijfers en/of letters. Elke computer of server op internet heeft een eigen ip-adres waarmee hij vindbaar is. Op de website www.whatismyip.com kunt u zien wat het ip-adres is van de computer waar u nu achter zit.

IPv6

Internet Protocol versie 6. Doordat de IPv4-adressen (versie 4) opraken, is er een nieuwe versie, IPv6, die nagenoeg oneindig veel ip-adressen ondersteunt.

Landendomein

Ander woord voor ccTLD (country code top level domain). Dit is een topleveldomein, uitsluitend bedoeld voor landen. Een bekend voorbeeld is .nl. Een ccTLD bestaat altijd uit twee letters, meestal de landen-afkorting.

M-commerce

Online verkopen via de smartphone.

Multistakeholder-model

Een model voor de ontwikkeling van beleid waarbij alle stakeholders, zoals bedrijfsleven, wetenschap, overheid, non-profitinstellingen en consumenten, betrokken worden bij overleg, besluitvorming en uitvoering. .

Nameserver

adres, een uniek nummer op het internet. Deze computer maakt onderdeel uit van het DNS.

NBIP

Nederlandse Beheersorganisatie Internet Providers. Deze organisatie regelt zaken die niet tot de primaire dienstverlening van internetproviders behoren, zoals de uitvoering van tapbevelen.

NCSC

Het Nationaal Cyber Security Centrum van het ministerie van Veiligheid en Justitie is gericht op publiek-private samenwerking. Het NCSC geeft invulling aan de integrale aanpak van cyber security en brengt bestaande initiatieven bij elkaar.

NL IGF

Een samenwerking van het ministerie van Economische Zaken, SIDN en ECP. Het doel is enerzijds om de uitkomsten van het internationale Internet Governance Forum (IGF) een goede inbedding te geven in het nationale beleid en anderzijds om de Nederlandse stem internationaal te laten horen en Nederlandse thema's in te brengen in het IGF.

Notice-and-Take-Down-procedure

Een vrijwillige gedragscode in de internetbranche voor het omgaan met meldingen van onrechtmatige en strafbare inhoud op websites, zoals kinderporno, plagiaat, discriminatie of aanbod van illegale goederen. De gedragscode schrijft voor welke stappen doorlopen moeten worden met een klacht over de inhoud van een website. Men kan eerst terecht bij de aanbieder van de bewuste inhoud. Als deze niet bereikbaar is niet wil meewerken, kan men zich wenden tot de partij daarboven in de keten. De keten ziet er als volgt uit:

- aanbieder van de content
- aanbieder van de website (domeinnaamhouder)
- hoster van de website
- aanbieder van de internettoegang
- SIDN (registry)

Als alle partijen in de keten zijn benaderd om de strafbare of onrechtmatige inhoud van een website te verwijderen, kan SIDN als uiterste maatregel een domeinnaam buitengebruikstellen. Dit betekent dat de verwijzing van de domeinnaam naar het ip-adres wordt verbroken. De content blijft dan bestaan maar de vindbaarheid wordt beperkt.

NTIA

De National Telecommunications and Information Administration is een onderdeel van het Amerikaanse ministerie van handel. De NTIA is de belangrijkste adviseur van de Amerikaanse president op het gebied van telecommunicatie- en informatiebeleid.

Phishing

Een vorm van internetcriminaliteit. Internetgebruikers worden misleid met vervalste e-mails en websites die sterk lijken op uitingen van bekende en betrouwbare bedrijven. Hierin wordt hen gevraagd naar bijvoorbeeld logingegevens of creditcardinformatie, met alle gevolgen van dien.

Real-time

De werkelijke tijd die nodig is om iets uit te voeren. Realtime interactie vindt plaats zonder vertragingen of wachttijden als gevolg van gegevensverwerking.

Registrar

Een bedrijf dat in opdracht van bedrijven, instellingen of personen domeinnamen registreert.

Registry

Ook wel domain name registry. Het register met alle internetdomeinnamen voor een topleveldomein, of de organisatie die dit register beheert.

Registry-serviceprovider

Een partij die de computersystemen beheert voor een registry.

Resolving

Antwoord geven op een DNS-vraag, bijvoorbeeld het opvragen van een website via een browser.

SETAR

Het nationale telecombedrijf van Aruba. SETAR levert telefonie-, internet- en GSM-diensten, en beheert het topleveldomein van Aruba, .aw.

Signeren

DNSSEC werkt met digitale handtekeningen, zogenaamde private keys. Voor een goede beveiliging moeten DNS-gegevens eerst met zo'n handtekening ondertekend worden (signeren) en daarna geverifieerd worden (valideren).

Spam

Verzamelnaam voor ongewenste e-mailberichten.

Trusted third party

Een 'vertrouwde derde partij' (ook wel 'vertrouwde tussenpersoon' genoemd) is een instantie die vertrouwelijke informatie, zoals broncode, datacertificaten of sleutels, voor anderen in bewaring neemt.

Typosquatting

Een vorm van internetmisbruik, gebaseerd op het feit dat mensen zich vergissen bij het intypen van een web- of e-mailadres. De gebruiker wordt dan naar sites met reclame geleid of naar een concurrerende website. Typosquatters liften zo mee op de reputatie en het succes van bekende sites. Vaak heeft de typosquat-site een criminele intentie. Er zijn websites die malware proberen te verspreiden of die lijken op een vertrouwde site waar men probeert om u onder valse voorwendselen geld of identiteitsgegevens afhandig te maken. Phishing gaat dan ook dikwijls gepaard met typosquatting. Dit schaadt het vertrouwen dat gebruikers hebben in de bedrijven of instellingen die zij online proberen te bereiken.

Uptime

De periode waarin een computersysteem of netwerk beschikbaar is.

Valideren

DNSSEC werkt met digitale handtekeningen, zogenaamde private keys. Voor een goede beveiliging moeten DNS-gegevens eerst met zo'n handtekening ondertekend worden (signeren) en daarna geverifieerd worden (valideren).

Vereniging van Registrars (VvR)

Deze vereniging behartigt de belangen van de .nl-registrars richting SIDN en overlegt regelmatig met SIDN over de hoofdlijnen van diens beleid.

Viral

Een marketingtechniek die is gebaseerd op het mond-tot-mondprincipe. Vaak een leuk filmpje dat zich als een epidemie over het internet verspreid.

Wet van Dam

Deze wet, formeel de Abonnementenwet, legt het stilzwijgend verlengen van abonnementen aan banden. Na een verlenging mogen consumenten elke maand opzeggen. Dit geldt voor alle producten en diensten, ook voor hostingcontracten.

Whois

Een protocol om domeinnaamgegevens, zoals de naam en het adres van de eigenaar en de provider, uit een database te halen. SIDN beheert de Whois-gegevens voor alle .nl-domeinnamen. Zie sidn.nl/whois.

WIPO Arbitration and Mediation Center

Een onafhankelijke, internationale non-profit organisatie die zich bezighoudt met de arbitrage in onder meer conflicten rondom domeinnamen. Zie ook wipo.int.

Zonefile

Een tekstbestand waarin domeinnamen en de bijbehorende ip-adressen van webserveren staan.